

H. Glossary – English-Mari

In the following English-Mari glossary, the infinitive marker 'to' is ignored in the alphabetical sorting – for example, 'to hammer' is sorted between 'hall' and 'hand'. In other cases, 'to' is not ignored: 'to and fro' is sorted under T.

A

a bit	изиш
a few	икмыняр(е), южо
a little	изиш, шагал, пыртак
to abandon	кудалташ (-ем), шуаш (-эм)
ABC book	букварь
about	(roughly) иктаж, наре; (concerning) нерген; (towards) тураште
about where	куштырак
above	(illative) кўш(кӧ); (inessive) кўшнӧ; (lative) кўшан
absence	лийдымаш, укелык, уке
absence of wind	мардеждымылык
abstract art	абстракционизм
abstractionism	абстракционизм
abundance	перке
academic	академический
academician	академик
academy of music	консерваторий
accent	(foreign) акцент; (stress) ударений
to accompany	ужаташ (-ем)
according to	почеш, семын
accordion	гармонь, аккордеон
accordion player	гармоньчо
to achieve	шуаш (-ам)
achievement	сенымаш
to acquaint	палдараш (-ем)
acquaintance	палыме
acquainted	палыме
across	гоч(ын)
act	акций
action	акций
activity	сомыл, мероприятий
actor	актёр
actually	чынак
to adapt	келыштараш (-ем)
to add	ушаш (-ем), ешараш (-ем)
additionally	тылеч посна
address	адрес
to adhere	пижаш (-ам)
adherent of Mari religion	чимарий
adjacent	воктенысе
adjective	адъектив
to adjust	келыштараш (-ем)
adjutant	адъютант
to adorn	сылнештараш (-ем), сӧрастараш (-ем), сӧрастарен шогалташ (-ем)
to adorn oneself	сӧрасаш (-ем)
adult	кугыен
to advertise	рекламироватлаш (-ем)

advice	ой, канаш
to advise	канашаш (-ем)
afar	тораште
affable	поро кумылан
affluence	перке
Africa	Африке
after	гыч(ын), деч вара, почеш
after that	тулеч вара
after this	тылеч вара
afterword	почешмут
again	адак, угыч, уэш
again and again	угыч-угыч
against	ваштареш, тореш
age	ийгот
to age	шонгемаш (-ам)
agile	чулым
ago	ончыч(ын)
to agree	келшаш (-ем), кутырен келшаш (-ем), конаш (-ем)
agriculture	ялозанлык
agronomist	агроном
ahead	ончык(о)
aide	адъютант
air	юж
airplane	самолёт
airport	аэропорт
alarm clock	будильник
Albania	Албаний
album	альбом
alcohol	арака
alder	нёлпö
alike	иксемын
alive	илыше, чонан
all	чыла, чылан, пўтынъ
all day	кечыгут
all eight	кандашын'ек
all five	визын'ек
all four	нылын'ек
all in all	такшым
all kinds of	тўрлö-тўрлö
all kinds of things	тўрлö
all night	йўдвошт
all nine	индешын'ек
all seven	шымын'ек
all six	кудын'ек
all ten	луын'ек
all the best!	таза лийза!
all the same	керек
all the time	эртак
all thousand	тўжемн'ек
all three	кумын'ек
all together	чылаже
to allot	ойыраш (-ем)
allotment	делянке
allow me to introduce	палыме лийза

alone	шкет, шкетын
along	мучко, пелен, кутынь
alphabet	алфавит
already	эше
also	тыгак, тугак
altar	тулолмо
to alter	вашталташ (-ем), вестүрлемдаш (-ем)
although	гынат
always	эре, эртак
to amaze	өрыктараш (-ем)
America	Америке
amicably	выче-выче
amidst	(illative) лонгаш(ке); (inessive) лонгаште
among	(illative) коклаш(ке); (inessive) коклаште
ancestor	кугезе, кугезе коча
ancestors	тоштыен
ancient	акрет, акрет годсо, ожнысо
ancient Maris	тошто марий
and	да, ден, и, (contrastive) а
and others	да молат
and so on	тулеч моло
anecdote	мыскара
anew	угыч, уэш
anger	шыде
animal	янлык
animal young	иге
animate	чонан
anniversary	лүмгече
anniversary of a village	ял лүмгече
to announce	увертараш (-ем)
announcement	увертарымаш
annual	ияш
another	моло
another time	вес гана, вескана
answer	вашмут
to answer	вашешташ (-ем)
ant	кутко
Antarctica	Антарктиде
anthology	сборник
anthropology	антропологий
antique	акрет
anxious	ура
any amount	иктаж-мыняр(е)
any kind of	иктаж-могай
any number	иктаж-мыняр(е)
any way	керек-кузе, кеч-кузе
anymore	тетла
anyone	иктаж-кө, керек-кө, кеч-кө
anything	иктаж-мо, керек-мо, кеч-мо
anytime	иктаж-кунам, керек-кунам, кеч-кунам
anyway	садак
anywhere	(inessive) иктаж-кушто; (inessive, negated) н'игушто; (illative) иктаж-куш(ко); (illative, negated) н'игуш(ко); (lative) иктаж-кушан; (lative, negated) н'игушан
apartment	пачер
apiarist	мүкшызö

apiary	отар, мўкшотар
apparently	ала-мо
to appear	(to seem) кояш (-ям), чучаш (-ам); (to show up) лекташ (-ам), толын лекташ (-ам); (to be published) савыкталташ (-ам), савыкталт лекташ (-ам); (in a dream, etc.) кончаш (-ем)
appearance	сын
appearing	сынан
to applaud	соваш (-ем), совым кыраш (-ем), (frequently) совкалаш (-ем)
apple	олма
apple tree	олмапу
to appreciate	аклаш (-ем), пагалаш (-ем)
to approach	лишемаш (-ам), тайнаш (-ем)
approximately	иктаж, наре
April	вўдшор тылзе, апрель
aquarium	аквариум
aquatic	вўдысö
Arab	араб
to arch	пўгырташ (-ем)
archbishop	архиепископ
area	вершöр, кундем, кумдык, регион
to argue	вурседылаш (-ам), (all the time) вурседыл кияш (-ем), (stormily) вурседыл кышкаш (-ем)
to arise	шочаш (-ам)
arm	кид
Armenia	Армений
army	армий
around	йыр, йырваш, тураште
to arrange	верандаш (-ем), шындылаш (-ам)
arrangement	композиций
to arrest	поген налаш (-ам)
arrival	толмаш
to arrive	шуаш (-ам), мияш (-ем), миен шуаш (-ам), толын пураш (-ем)
to arrive by air	чонештен толаш (-ам)
arrow	пикш
art	сымыктыш, художественный
article	(in newspaper, etc.) статья
artist	сўретче, артист
artistic	сылнымутан, художественный
as	гай, гае, семын, шотеш
as far as I know	мо палем
as far as possible	кертме семын
as for	гын
as I see	ужамат
as if	пуйто
as time goes by	жап эртыме семын, илен-толын
as well	тыгак
to ask	йодаш (-ам), (repeatedly) йодышташ (-ам)
to ask a question	йодышым шындаш (-ем)
aspen tree	шопке
asphalt	асфальт
to assemble	погаш (-ем)
to assent	кöнаш (-ем)
to assess	аклаш (-ем)
assiduous	тыршыше
assignment	заданий, задаче

associate	йолташ
association	ассоциаций
astride	кушкыж
at	дене, пелен
at a distance	(inessive) мўндырнӧ, тораште; (lative) мўндыран
at home	мӧнгыштӧ
at last	пытартышлан
at night	йӱдым
at noon	кечывалым
at once	иканаште
at that time	тунам, тугодым
at the age of ...	ияшын
at the end	мучаште, пытымашеш
at the proper time	жапыште
at the same time	рӱжге
at the time of	годым
at the very beginning	эн ончыч
at this time	тыгодым, тыгутлаште
at times	коклан
at what time	мынярылан, мыняр шагатлан
atelier	ателье
athlete	спортсмен
atmosphere	йыръюж
atom	атом
to attach	пижыкташ (-ем)
attack	атаке
to attack	кержалташ (-ам)
to attend	кошташ (-ам)
attribution	атрибуций
audibly	йӱкын
audience	зал
audio	аудио
audio materials	аудио-материал
August	сорла тылзе, август
aunt	кока; (mother's younger brother's wife) чӱчӱньӧ
Austria	Австрий
author	серызе, сылнымутчо, писатель, автор
autonomous	автоном
autonomous okrug	автономий округ
autonomy	автономий
autumn	шыже
auxiliary	подсобный
to awaken	помыжалтараш (-ем)
to award	палемдаш (-ем)
awl	сӱзлӧ
ax	товар
ax handle	товарвондо
Azerbaijan	Азербайджан

B

to babble	ойлышташ (-ам)
babbler	йылморгаж
baby	аза
baby animal	иге

back	(direction) мӱнгеш, шенгелан; (body part) туп
back and forth	мӱнгеш-оньыш, тыш(ке)-туш(ко)
backwards	мӱнгеш, шенгелан
bad	осал, уда, начар
bag	сумка, мешак
bagpiper	шӱвырзӱ
bagpipes	шӱвыр
Baikal	Байкал
to bake	кӱэшташ (-ам), (many things) кӱэшт опташ (-ем)
balalaika	балалайке
ball	(dancing) бал
ballet	балет
ballet master	балетмейстер
banana	банан
bandit	бандит
bank	банк
banks	сер
to baptize	тынеш пурташ (-ем)
bare	чара
to bare one's soul	шӱм-чоным почын пуаш (-эм)
to bark	опташ (-ем)
barracks	казарме
barrel	вочко
barrier	авыртыш, чарак
base	негыз, базе
bashful	шып-шыма
Bashkir	пошкырт
Bashkiria	Башкортостан
Bashkortostan	Башкортостан
bast	ний
bast sack	куль
bathhouse	монча
bathroom	ванный
battle	кредалмаш
bayan	баян
bazaar	пазар
to be	улаш (-ам), (to become) лияш (-ям), (repeatedly) лиедаш (-ем), (for a while) лийын ончаш (-ем), (weather) шогаш (-ем)
to be able to	керташ (-ам), (to have acquired the skill) мошташ (-ем)
to be absent	уке лияш (-ям)
to be accomplished	ышталташ (-ам)
to be added	ешаралташ (-ам)
to be afraid of	лӱдаш (-ам)
to be against	тореш лияш (-ям)
to be amazed	ӱраш (-ам)
to be ashamed	вожылаш (-ам)
to be backward	почеш кодаш (-ам)
to be baptized	тынеш пураш (-ем)
to be behind	почеш кодаш (-ам)
to be born	шочаш (-ам)
to be born and raised	шочаш-кушкаш (-ам)-(-ам), шочын-кушкаш (-ам)
to be built	ышталташ (-ам), чоналташ (-ам)
to be burning	йӱлен шинчаш (-ем)
to be called	маналташ (-ам)
to be capable of	мошташ (-ем)

to be careful	шекланаш (-ем)
to be cheated	ондалалташ (-ам)
to be chosen	ойыралташ (-ам)
to be christened	тынеш пураш (-ем)
to be concerned	колянаш (-ем)
to be connected	кылдалташ (-ам), (continuously) кылдалт шогаш (-ем)
to be considered	шотлалташ (-ам)
to be covered	леведалташ (-ам)
to be covered with wrinkles	шўдышлалташ (-ам)
to be created	ышталташ (-ам)
to be deceived	ондалалташ (-ам)
to be depleted	пытен мияш (-ем)
to be destined	пўраш (-ем)
to be developed	виянаш (-ам), (gradually) виян толаш (-ам)
to be different from	ойыртегалташ (-ам)
to be divided	шелалташ (-ам)
to be done	ышталташ (-ам)
to be encountered	вашлиялташ (-ам)
to be enough	ситаш (-ем)
to be felt	шижалташ (-ам)
to be forbidden	чаралташ (-ам)
to be forgotten	мондалташ (-ам)
to be found	вашлиялташ (-ам)
to be founded	негызлалташ (-ам)
to be free	ярсаш (-ем)
to be frightened of	лўдаш (-ам)
to be getting cold	йўкшен шинчаш (-ем)
to be given	пуалташ (-ам)
to be glad	куанаш (-ем), йывырташ (-ем)
to be happy	куанаш (-ем), йывырташ (-ем)
to be heard	шокташ (-ем), йонгаш (-ем), шергылташ (-ам), велалташ (-ам)
to be held	эртаралташ (-ам)
be it	кеч
to be late	вараш кодаш (-ам)
to be literate	лудаш-возаш (-ам)-(-ем)
to be met	вашлиялташ (-ам)
to be mistaken	йонылыш лияш (-ям)
to be mixed	варнаш (-ем)
to be necessary	кўлаш (-ам)
to be of help	полшен шогаш (-ем)
to be offended	вуеш налаш (-ам)
to be opened	почылташ (-ам)
to be orphaned	тулыкеш кодаш (-ам)
to be performed	ышталташ (-ам)
to be petrified	кўэмалташ (-ам)
to be pierced	шўтлаш (-ем)
to be placed on	верланаш (-ем)
to be possible	лияш (-ям)
to be preserved	аралалт кодаш (-ам)
to be protected	аралалташ (-ам)
to be published	савыкталташ (-ам), савыкталт лекташ (-ам)
to be punctured	шўтлаш (-ем)
to be read	лудалташ (-ам)
to be remembered	шарналташ (-ам)

to be renewed	уэмаш (-ам)
to be scared	лўдын шогалаш (-ам)
to be seen	ужалташ (-ам)
to be situated	верланаш (-ем)
to be spread	шарлаш (-ем)
to be stingy	чангаланаш (-ем)
to be sufficient	ситаш (-ем)
to be surprised	өраш (-ам)
to be taken aback	өрын шогалаш (-ам)
to be talked about	ойлалташ (-ам)
to be tied up	кылдалташ (-ам)
to be torn	кўрлаш (-ам), кўрылташ (-ам)
to be transferred	кусаралташ (-ам)
to be translated	кусаралташ (-ам)
to be transparent	вошткояш (-ям)
to be under construction	чоналташ (-ам)
to be visible	кояш (-ям)
to be washed	мушкылташ (-ам)
to be worried	ойгырен кошташ (-ам)
to be wounded	сусыргаш (-ем)
to be written	возалташ (-ам)
to be wrong	йонгылыш лияш (-ям)
bead	шер
beads	шер
beam	пырня, кашта
bear	маска
to bear	чыташ (-ем)
beard	пондаш
to beat	кыраш (-ем), пералташ (-ем)
to beat up	кырен опташ (-ем)
beautiful	мотор, сылне, чевер, сөрал(е)
beautifully	моторын
beauty	моторлык, мотор
because	молан манаш гын, (postposition) көра
to become	лияш (-ям), лийын каяш (-ем), лекташ (-ам), савырнаш (-ем), савырнен шуаш (-ам)
to become bigger	кугемаш (-ам)
to become cheap(er)	шүлдешташ (-ам)
to become dirty	лавыргаш (-ем)
to become evening	касешташ (-ам)
to become famous	чапланаш (-ем)
to become more beautiful	сылнешташ (-ам)
to become oily	ўянаш (-ам)
to become rich	оксанаш (-ам)
to become stingy	чангаланаш (-ем)
to become stronger	виянаш (-ам), (gradually) виян толаш (-ам)
to become superfluous	уташ (-ем)
to become tired	нояш (-ем)
to become unnecessary	уташ (-ем)
to become wet	нөраш (-ем)
to become white	ошемаш (-ам)
to become wider	лопканаш (-ам)
bed	вакшыш, кровать; (patch) йыран
bee	мўкш

bee yard	мўкшотар
beehive	омарта, мўкш омарта
beekeeper	мўкшызё
beer	сыра
beetle	копшанге
before	ончыч(ын), деч ончыч, ондак, (adjective) ончычсо
before baking	кўэштме деч ончыч
before our times	мемнан уке го́дым
beforehand	ончылгоч
to beg	сөрвалаш (-ем)
to begin	тўналаш (-ам), пижаш (-ам), пураш (-ем)
beginning	тўналтыш
to behave oneself	шкем кучаш (-ем)
behind	(inessive) шенгелне; (illative) шенгек(е); (lative) шенгелан, почеш; (the times, etc.) вараш кодшо
Belarus	Белоруссий
Belaya	Ош Виче
Belgium	Бельгий
belief	ўшанымаш; (religious) тын, вера
to believe	ўшанаш (-ем), ўшанен кодаш (-ам)
bell	йынгыр, чан
to belong to	пураш (-ем)
beloved	йоратыме
below	(inessive) ўлно; (lative) ўлан
belt	ўштё
bench	олимпбал, стан
to bend	(tr.) кадырташ (-ем), саваш (-ем), пўгырташ (-ем); (intr.) кадыргаш (-ем), лаплияш (-ям)
beneficial	пайдале
bereft of speech	йылмыдыме
berries	емыж
beside	(inessive) воктен(е); (illative) воктек(е); (lative) воктелан
best man	савуш
to bet	ўчашаш (-ем)
better	лучо
between	коклаште
beverage	йўыш
to beware of	эскераш (-ем)
bicycle	велосипед
big	кугу
biker	байкер
bilingualism	билингвизм
biology	биологий
birch forest	куэр
birch tree	куэ
birch wood	куэр
bird	кайык
bird cherry	ломбо
birthday	шочмо кече
to bite	пурлаш (-ам), чўнгаш (-ем), (once) чўнгалаш (-ам)
bitter	кочо
black	шем(е)
blackish	шемалге
blame	титак
to blend	(tr.) лугаш (-ем); (intr.) варнаш (-ем)

blissing	сугынь
blind	сокыр, уждымо
to blind	йымыктараш (-ем)
blood	вӱр
bloodless	вӱрдымӧ
to bloom	пеледаш (-ам), пеледалташ (-ам)
to blossom	пеледаш (-ам), пеледалташ (-ам), пелед шогалаш (-ам); (figuratively) иланаш (-ем)
to blow	пуаш (-эм), (a bit) пуалташ (-ем), (repeatedly) пуалаш (-ам)
blue	канде
bluish	кандалге
bluntly	вигак
to blush	чеверген шинчаш (-ам)
board	она
board of administration	правлений
boarding school	школ-интернат
boat	пуш
body	кап, могыр
to boil	(tr.) шолташ (-ем); (intr.) шолаш (-ам)
bold	чолга
boldly	чулымын
boldness	чолгалык
bomb	бомбо
bond	кыл
bone	лу
book	книга
boot	кем
boring	йокрок
Bosnia and Herzegovina	Босний да Герцеговина
boss	шеф
both	когын'ек
bottom	(noun) пундаш, ўлыл; (adjective) ўлынысӧ
bottomless	пундашдыме
bouillon	лем
boundless	мучашдыме
bow	(weapon) йонез
to bow	кумалаш (-ам)
to bow one's head	вуйым саваш (-ем)
boxing	бокс
boy	эрге, рвезе, качымарий
brace drill	пӧркӧ
to braid	пунаш (-ем)
brain	вуйдорык
branch	укш
to branch out	одарланаш (-ем), одарланен шогалаш (-ам)
branchy	ладыра, шарвак
brand	бренд
brass	той
brave	чолга
bravo	браво
bread	кинде
break	каныш
to break	(tr.) пудырташ (-ем), каташ (-ем), шелаш (-ам)
to break apart	(tr.) кӱрышташ (-ам), (stormily) кӱрыштын кудалташ (-ам)
to break off	(tr.) каташ (-ем)

to break out crying	шортын колташ (-ем)
to break up	(intr.) ойырлаш (-ем)
breast	онг
breath	шўлыш
to brew	шолташ (-ем)
brick	кермыч
bride	оръен
bridegroom	каче
bridge	кўвар
bright	волгыдо, чолга
brightness	чолгалык
to bring	кондаш (-ем), намияш (-ем), нумалаш (-ам), налын толаш (-ам), (a lot) конден опташ (-ем)
to bring down	волташ (-ем)
to bring in	пурташ (-ем)
to bring something for someone	конден пуаш (-эм)
to bring somewhere	нумал кондаш (-ем)
to bring together	чумыраш (-ем)
to bring up	кушташ (-ем), ончен кушташ (-ем), куштен шогалташ (-ем)
broad	кумда, лопка
broadcast	передаче
bronze	той
broth	лем
brother	(elder) иза(й), (younger) шольо
brother-in-law	(elder sister's husband) курска
brothers	иза-шольо
brown	кўрен
brush	ёршик
brushwood	укшер
bucket	ведра
buckwheat	шемшыдан
Budapest	Будапешт
Buddhist	буддийский
bugle	пуч
build	капкыл
to build	чонгаш (-ем), чонен шогалташ (-ем), ышташ (-ем), (for someone) чонен пуаш (-эм)
building	(a building) оралте, полат, корпус, зданий; (activity) чонынамаш
Bulgaria	Болгарий
bull	ўшкыж
bullfinch	орш
bundle	пўтырка
to burn	(intr.) йўлаш (-ем); (tr.) йўлалташ (-ем)
to burn to the ground	йўлен каяш (-ем), йўлен пыташ (-ем)
to burst out laughing	воштыл колташ (-ем)
bus	автобус
bus station	автовокзал
bushes	тыгыдер
business	сомыл, бизнес
business trip	командировко
businessman	бизнесмен
businessperson	бизнесъен
but	(conjunction) да, а, но; (except for) деч посна
butter	ўй

butterfly	лыве, лепен'е
buttery	ўян
button accordion	баян
to buy	налаш (-ам), (something for someone) налын пуаш (-эм)
to buy and bring (home)	налын пурташ (-ем)
to buy and sell	ужалаш-налаш (-ем)-(-ам)
to buzz	ызгаш (-ем)
by	воктеч(ын), дене
by mistake	йонгылыш
by oneself	шкевуйа
by the way	мут толмашеш
by today	тачылан

C

cabbage	ковышта
cabinet	(room) кабинет; (piece of furniture) шкаф
to cackle	когочлаш (-ем)
café	кафе
cafeteria	кочмывер, столовый
cake	торт
calamity	энгек
to calculate	шотлен лекташ (-ам)
calculation	шот
calisthenics	зарядке
to call	(to invite) ўжыкташ (-ем); (by phone) йынгырташ (-ем), (many times) йынгырген кияш (-ем)
to call names	лўмдылаш (-ам)
calm	тымьк, шып, тыматле, лым; (weather) мардеждыме; (calm weather) мардеждымылык
to calm down	(intr.) лыпланаш (-ем); (tr.) лыпландараш (-ем), сўрастараш (-ем)
calm weather	мардеждымылык
calmly	шырге
camcorder	видеокамер
cameraman	кинооператор
camp	лагерь, стан
Canada	Канада
candidacy	кандидатур
candle	сорта
candy	кампет
cane	пондо
cantata	кантате
canvas	вын'ер
capable	тале
capital (city)	рўдола
to captivate	шўмандаш (-ем)
car	машина
to care for	ончаш (-ем)
carefree	ойгыдымо
careful	тўткў
carefully	тўткын
carrot	кешыр
to carry	нумалаш (-ам)
to carry out	шукташ (-ем), эртараш (-ем), ыштен шогаш (-ем), (frequently) ыштылаш (-ам)

to carry something around	кондышташ (-ам)
to carry up	нумал күзүкташ (-ем)
cash register	кассе
to cast	кышкаш (-ем), кудалташ (-ем)
cat	пырыс
to catch	кучаш (-ем), верешташ (-ам)
cathode	катод
cattle	вольык
cattle shed	вўта
Caucasus	Кавказ
cauldron	под
cause	амал
to cease	чарнаш (-ем)
to celebrate	пайремлаш (-ем), палемдаш (-ем), вашлияш (-ям)
celebrated	чапланыше
celebration	пайрем, айо
cellar	пўртыымал
cellophane	целлофан
center	(middle) рўдў, покшел; (location) рўдывер, рўдер, центр
centimeter	сантиметр
century	курым
chamomile	висвис
to change	(intr.) вашталташ (-ам); (tr.) вашталташ (-ем), вестўрлемдаш (-ем); (clothes) вашталтен чияш (-ем)
changeable	вашталтан
changing	(adjective) вашталтше
chaos	тургым
chapel	капелле
character	(personality) койыш, койыш-шоктыш; (symbol) тиште
to charm	кумылым савыраш (-ем), чоным савыраш (-ем)
charming	ямле
to chase (after)	поктылаш (-ам)
to chatter	ляпкаш (-ем), ойлышташ (-ам)
chatterbox	йылморгаж
chauffeur	шофёр
cheap	шулдо
cheaply	шулдын
to cheat	ондалаш (-ем)
to check	тергаш (-ем), терген налаш (-ам)
checking	тергыше
cheese pastry	туара
chemistry	химий
Cheremis	черемис
chess	шахмат
chess tournament	шахмат турнир
chick	чывиге
chicken	чыве
chief	(noun) вўдышў, он; (adjective) тўн
chiefly	тўн шотышто, утларакшым
child	йоча, икшыве, шочшо, изиен, (baby) аза
childless	йочадыме
chimney	тўннык
chin	онылаш
Chinese	китай

chocolate	шоколад
choir	капелле, хор; (adjective) хоровой
to choose	ойыраш (-ем)
to chop	шелаш (-ам), шельшташ (-ам), руалаш (-ам)
to chop down	руэн пытараш (-ем)
to chop off	руал шуаш (-эм)
choral	хоровой
to christen	тынеш пурташ (-ем)
Christian	Христиан
Christmas	Рошто
church	черке
Chuvash	чуваш
Chuvash Republic	Чуваш республик
cinema	кинотеатр, кино
cinematography	кинематографий
to circle	пӧрдаш (-ам)
circuit	округ
circus	цирк
city	ола; (adjective) оласе
civilization	цивилизаций
to clap	соваш (-ем), совым кыраш (-ем), (frequently) совкалаш (-ем)
to clarify	рашемдаш (-ем)
class	класс
classic(al)	классик
classics	классике
clean	ару, яндар, чатката
to clean	эрыкташ (-ем)
cleanliness	арулык, яндар
clear	яндар
clearing	изолык
clearly	раш
to cleave	шельшташ (-ам)
clerk	писарь
clever	ушан, ушло
to climb	кӱзаш (-ем), (gradually) кӱзен толаш (-ам), (up/to) кӱзен каяш (-ем)
clinic	поликлиник
clock	шагат
close	лишыл
to close	(tr.) петыраш (-ем); (intr.) петыралташ (-ам)
close by	(inessive) лишне; (lative) лишан
to close up	петыраш (-ем)
closely	тӱткын
to clothe	чикташ (-ем)
clothes	вургем, тувыр-йолаш
clothing	вургем, тувыр-йолаш
cloud	пыл
cloudy	пылан
clown	клоун
club(house)	клуб
cm	см
coat	пальто
cocoa	какао
coffee	кофе
cognac	коньяк

cold	йўштө
to collapse	йөрлаш (-ам)
colleague	йолташ
to collect	погаш (-ем), чумыраш (-ем), (something somewhere) поген пышташ (-ем)
collection	коллекций; (anthology) сборник
collective	коллектив
collectively	тўшкан
collector	коллекционер
college	колледж, училище
color	тўс, чия
to color	чиялташ (-ем)
colored	тўсан
colorful	тўслө
column	менге
combustible	йўлыман
to come	толаш (-ам), мияш (-ем), миен шуаш (-ам), (all) толын пыташ (-ем)
to come back	пёртылаш (-ам)
to come down	волаш (-ем)
to come driving	(e.g., by car) кудал толаш (-ам)
to come flying	чонештен толаш (-ам)
to come in	пураш (-ем)
to come into somebody's hands	логалаш (-ам)
to come out	лекташ (-ам)
to come swimming	ийын толаш (-ам)
to come to	шуаш (-ам)
to come to an end	пыташ (-ем)
to come to be	лийын шинчаш (-ам)
to come together	погынаш (-ем)
to come undone	мучышташ (-ем)
to come up	шочаш (-ам); (e.g., sun) лекташ (-ам)
comet	почаншўдыр
coming	(noun) толмаш; (adjective – next) толшаш, шушаш, лийшаш
coming from	веч(ын)
to command	кўшташ (-ем)
to commemorate	палемдаш (-ем), ушташ (-ем)
commercial	торговый
commission	комиссий
committee	комиссий
commune	коммун
community	мер
community prayer	мер кумалтыш
companion in life	ильш йолташ
company	фирме
to compare	танастараш (-ем)
comparison	танастарымаш
to compete	танасаш (-ем)
competing	танасен
competition	конкурс
to complain	вуйым шияш (-ям)
to complete	ыштен шындаш (-ем)
completely	ялт, чылт, йёршын, йёршеш, тўрыс, вуйге-почге, оран'ек, пўтын'ек, тичмашн'ек, тўчан'ек
completely bare	чап-чара
completely empty	яп-яра

completely flat	тӧп-тӧр
completely peaceful	тып-тыныс
completely silent	тып-тымык
completely straight	туп-тура
completely yellow	сап-сар(е)
complex	комплекс
composer	композитор
composition	(artistic) композиций; (written) сочинений
compote	компот
computer	компьютер
to conceal	шылташ (-ем)
concentratedly	пеш
concerning	гын, шотышто
concerning this	тиде шотышто
concert	концерт
conductor	(musical) дирижёр
conduit	пуч
cone	пӱгыльмӧ
conference	конференций
conflagration	пожар
conflict	конфликт
confusion	тургым
to congratulate	саламлаш (-ем)
congress	конгресс
to connect	(tr.) ушаш (-ем), ушен шогаш (-ем), кылдаш (-ем)
consequently	садлан, садлан кӧра, сандене
conservatory	консерваторий
to consider	(to contemplate) шоналташ (-ем), шонкален шогылташ (-ам); (to regard as) шотлаш (-ем)
to consist of	шогаш (-ем)
consonant	согласный
constant	чарныдыман
constantly	эреак
construction	чонымаш
to consult	канашаш (-ем)
consultation	консультаций
contact	кыл, контакт
contemporary	кызытсе
to contend	тангасаш (-ем)
contending	(adverb) тангасен
content	содержаний
contest	конкурс; (olympiad) олимпиаде
to continue	шуяш (-ем)
contract	(agreement) контракт; (outsourcing) подряд
convention	конгресс
to converge	чумыргаш (-ем)
conversation	вашмутланымаш
to convert	кусараш (-ем)
conveyer	конвейер
cook	повар
to cook	(intr.) шолташ (-ем), кӱаш (-ам); (tr.) шолташ (-ем), (something for someone) шолтен пуаш (-эм)
cool	юалге
to cool down	(intr.) йӱкшаш (-ем)
coop	чыве вӱта

cooperation	коопераций
to cope with	ворандараш (-ем)
copy	копий
to copy down/out	возен налаш (-ам)
coquettish	йорга
core	рўдө
corner	лук
corpus	корпус
correct	чын
correspondent	корреспондент
corridor	коридор
to cost	шогаш (-ем)
costing a ruble	тенгеаш
costume	костюм
costumed man	Васликугыза
costumed person	мөчыр
costumed woman	Васликува
couch	диван
cough	кокыртыш
to cough	кокыраш (-ем)
council	совет
count	шот
to count	шотлаш (-ем)
to count up	шотлен лекташ (-ам)
counting-out game	лудыш
country	эл
countryside	ял
couple	мужыр
coupon	талон
course	курс
courtyard	кудывече
to cover	петыраш (-ем); (to take up) налын шогаш (-ем)
cow	ушкал
cradle	шепка
craft	чоялык
craftsman	мастар
craftsmanship	усталык
crafty	чоя
to crawl	нушкаш (-ам)
to crawl away	нушкын каяш (-ем)
to create	шочыкташ (-ем)
creation	ыштымаш
creations	ойпого, творчестве
creative writing	сылнымут
to creep	нушкаш (-ам)
to creep away	нушкын каяш (-ем)
crêpe	мелна
crew	бригаде
Croatia	Хорватий
crooked	кадыр, кадыр-гудыр
crop	лектыш
to crop up	шыташ (-ем), шытен лекташ (-ам)
crops	шурно
to cross	вончаш (-ем)

to cross oneself	юмылташ (-ем)
crossbar	кашта
crossroads	корнывож
crow	корак
crowded	шын-шын
to cry	шорташ (-ам)
cuckoo	куку
cucumber	кияр
culture	тұвыра, культуp
cunning	(adjective) чоя; (noun) чоялык
cup	чарка
cupboard	шкаф
curd cake	туара
curds	торык, тувыртыш
to cure	эмлаш (-ем)
currants	шоптыр
current	йогын
curtain	пўрдыш
to curve	(tr.) кадырташ (-ем)
custom	койыш
custom(s)	йўла
to cut	шулаш (-ам), пўчкаш (-ам)
to cut down	руаш (-эм), руэн пытараш (-ем)
cutting short	(used in expressions) лугыч
cutting tools	кўзö-товар
cyclone	циклон
Cyprus	Кипр
czar	кугыжа
Czech Republic	Чехий

D

dacha	даче
dad	ачай, ачий
dairy products	шöр-торык
dairymaid	лўштызö
dam	пўя
dance	куштымаш
to dance	кушташ (-ем), чўчкалташ (-ем), (a little) кушталташ (-ем)
to dare	тошташ (-ам)
daredevil	лўддымö
dark	пычкемыш
darkness	пычкемыш
darling	йöратыме, шўмбел
Darwinism	дарвинизм
date	дате
daughter	ўдыр
daughter-in-law	шешке
dawn	ўжара, эр ўжара
day	кече
day and night	йўд-кече, эрат-касат
day before	осыгече
Day of Mari Folk Costume	Марий вургем пайрем
Day of Mari Heroes	Марий талешке кече
Day of Mari Literacy	Марий тиште кече

day of rest	каныме кече
Day of the Republic	Республикын кечыже
day off	каныме кече, каныш кече
daybreak	ўжара, эр ўжара
deadly	колышашан
to deal	сатулаш (-ем)
to deal in	ужалаш-налаш (-ем)-(-ам)
dear	шерге, шергакан
death	колымаш
debt	парым
debut	дебют
to deceive	ондалаш (-ем)
December	теле тылзе, декабрь
to decide	шонен пышташ (-ем), лияш (-ям)
decision	пунчал
to decline	шагалемаш (-ам)
to decorate	сӱрәстәрәш (-ем), сӱрәстәрән шогалташ (-ем), сӱлнәштәрәш (-ем)
to decrease	(intr.) волаш (-ем), шагалемаш (-ам), (gradually) шагалем мияш (-ем); (tr.) иземдаш (-ем)
to dedicate	пӱлекләш (-ем)
deep	келге
to deepen	келгемдаш (-ем)
deeply	келгын
deer	пӱчӱ
to defeat	сенәш (-ем)
to defend	аралаш (-ем), арален кодаш (-ем)
delegation	делегаций
deliberations	канашымаш
delicious	(adjective) тамле; (adverb) тамлын
deliciously	тамлын
to delight	куандараш (-ем)
delightful	ямле
to deliver	намияш (-ем)
demand	йодмаш
den	вын'ем
Denmark	Даний
dense	лонга
department	пӱлка, кафедр
departure	лекмаш
to descend	волаш (-ем)
desire	кумыл, шер
destiny	пӱрымаш
destitute	н'имодымо
to destroy	пытараш (-ем)
detached	посна
detective novel	детектив
detective story	детектив
to develop	(intr.) виянәш (-ам), атыланәш (-ем), кушкын толәш (-ам), тӱзланәш (-ем), (gradually) виян толәш (-ам); (tr.) виянәдаш (-ем)
development	вияндымаш
devil	ия
to devote	ойыраш (-ем)
devotee	йӱратыше
dialect	диалект
dictation	диктант

dictionary	мутер
to die	колаш (-ем), колен колташ (-ем), вес тўняш каяш (-ем), илыш дене чеверласаш (-ем), вуйым пышташ (-ем)
to differ	ойыртемалташ (-ам)
difference	ойыртем
different	вес, тўрлө, вестўрлө
different things	тўрлө
difficult	неле, йөсө
difficulties	неле, йөсө, йөсылык, нелылык
difficulty	нелыт
to diffuse	шараш (-ем), шарен колташ (-ем)
to dig	кўнчаш (-ем)
diligence	тыршымах
diligent	тыршыше
to diminish	шагалемаш (-ам)
dining facility	кочмывер, столовый
dinner	кас кочкыш
diploma	диплом
diploma thesis	диплом паша
to direct	виктараш (-ем), вўдаш (-ем)
direction	вел, могыр
directly	вигак
director	вуйлатыше, директор; (of movies, plays) режиссёр
dirt	лавыра
to disappear	йомаш (-ам)
to disclaim	шөраш (-ем)
disclaimer	шөрымаш
disco(theque)	дискотеке
to discuss	мутланаш (-ем)
discussion	вашмутланымаш, кангашымаш
disease	чер
dish	кўмыж
dishes	кўмыж-совла
to dismantle	пужаш (-ем)
to disperse	шаланаш (-ем), шаланен пыташ (-ем)
disposition	койыш
to disseminate	шаркалаш (-ем)
dissertation	диссертаций
distant	мўндыр
distinction	ойыртем
distinctive	шкешотан
district	кундем, округ, район
to disturb	тургыжландараш (-ем)
ditch	вын'ем
divan	диван
diverse	тўрлө, тўрлө-тўрлө
to divide	(tr.) шелаш (-ам); (to share) пайлаш (-ем)
divination	мужедмаш
division	пөлка
to do	ышташ (-ем), ыштен шогаш (-ем), ыштен шындаш (-ем), (frequently) ыштылаш (-ам), (carelessly) ыштен кышкаш (-ем), (quickly) ыштен шуаш (-эм)
do not	(imperative 2Sg.) ит; (imperative 2Pl.) ида
to do successfully	ворандараш (-ем)
doable	ыштыман

doctor	врач, доктор
document	документ
dog	пий
doll	курчак
dolphin	дельфин
domra	домр
don't	(imperative 2Sg.) ит; (imperative 2Pl.) ида
don't mention it	н'имолан
donation	надыр
done	ыштыме
doomsday	акырсаман
door	омса
dough	руаш
dove	көгөрчен
down	(noun) мамык; (adverb, illative) ұлык(ө); (adverb, lative) ұлан
down feather	мамык
to download	возен налаш (-ам)
downwards	(illative) ұлык(ө); (lative) ұлан
draft	проект
to drag	шұдыраш (-ем)
to drag in	шұдырен пурташ (-ем)
to drag out	шұдырен лукташ (-ам)
draisine	дрезине
drama	драме
dramatist	драматург
to draw	сүретлаш (-ем), сүретлен кодаш (-ем)
to draw near	лишемаш (-ам)
dream	омо
dress	тувыр
to dress	чияш (-ем), чиен шогалаш (-ам)
dresser	шкаф
drink	йўыш
to drink	йўаш (-ам), (to gulp) подылаш (-ам)
to drink one's fill	йўын темаш (-ам)
to drink up	йўын колташ (-ем)
to drive	(e.g. in a car) кудалаш (-ам), кудалышташ (-ам), (a long time) кудал кияш (-ем); (e.g. animals) покташ (-ем)
to drive away	(e.g. in a car) кудал каяш (-ем); (e.g. animals) поктен лукташ (-ам), поктен колташ (-ем)
to drive in	(e.g. animals) поктен пурташ (-ем)
to drive out	(e.g. animals) поктен лукташ (-ам)
to drive up to	кудал мияш (-ем)
driver	шофёр
to drop	шуаш (-эм)
to drop down	волтен шуаш (-эм)
to drop in	пүрен лекташ (-ам), миен толаш (-ам)
drowsiness	омыю
drum	тўмыр
drummer	тўмырзө
drunkard	арака логар
drunken	йўшө
drunkenly	йўшывуя
dry	йўрдымө
to dry	(intr.) кошкаш (-ем), (a bit) кошкалаш (-ам); (tr.) кошташ (-ем)
to dry out	(intr.) кошкаш (-ем)

duck	лудо
duck house	лудо вўта
duckling	лудиге
due to	верч(ын), көра
dull	йокрок
dumpling	(curd) подкогыльо
durable	чоткыдо
during	коклаште
during the day	кечывалым
dusk	ўжара
Dutch	нидерланд
duty	парым
dye	чия
to dye	чиялташ (-ем)
dying	колышаш

E

each	еда, кажне
each other	икте-весе, ваш-ваш
eager for	шўман
ear	пылыш
earlier	ожно, ончыч(ын)
early	эр, эрак, ондак
early in the morning	эрден(е) зрак
to earn	сулаш (-ем), сулен налаш (-ам)
to earn money	оксанаш (-ам)
earth	мланде
Earth Goddess	Мландава
earthworm	йыл
to ease	куштылемдаш (-ем)
easily	куштылгын
east	(noun) эрвел; (adverb, inessive) эрвелне; (adverb, illative) эрвек(е); (adverb, lative) эрвелан
Easter	Кугече
Eastern Mari	эрвелмарий
easy	куштылго
to eat	кочкаш (-ам)
to eat and drink	йўаш-кочкаш (-ам)-(-ам)
to eat one's fill	кочкын темаш (-ам)
to eat up	кочкын колташ (-ем), кочкын шындаш (-ем)
to eat well	тамлын кочкаш (-ам)
eater	кочшо
eating	кочшо
economy	озанлык
edge	тўр
editor	редактор
editorial office	редакций
educated person	кнагаче
education	туныктыш, образований
educational material	пособий
educator	(teacher) воспитатель; (enlightener) просветитель
effect	эффект
effort	тыршымаш
egg	муно
eight	кандаш(е)

eighteen	латкандаш(е)
eighteenth	латкандашымше
eighth	кандашымше
eightieth	кандашлымше
eighty	кандашле
either ... or	я ... я
elbow	кын'ервуй
elder	(noun) лужавуй
elder priest	карт кугыза
elderly	илалше
to elect	сайлаш (-ем), сайлен шогалташ (-ем)
electron	электрон
electronic	электрон
elegant	чатката
elevator	лифт, подъёмник
eleven	латик(те)
eleventh	латикымше
elk	шордо
elsewhere	вес вере, моло вере
to embrace	өндалаш (-ам)
to embroider	түрлаш (-ем)
embroiderer	түрлызö
embroidery	түр
emcee	вўдышö
empty	яра
to encircle	авыраш (-ем)
encounter	вашлиймаш
end	мучаш, пытымаш
to end	(intr.) пыташ (-ем); (tr.) пыташ (-ем)
to endeavor	тыршаш (-ем)
ending	пытымаш
endless	мучашдыме, пытыдыме
to endure	чыташ (-ем)
enemy	тушман
Enets	энец
engineer	инженер
England	Англий
English	англичан
to engrave oneself	шынен кодаш (-ам)
to enjoy oneself	модаш-воштылаш (-ам)-(-ам)
enjoy your meal!	перкан лийже!
enjoying	(adverb) йöратен
to enlarge	кугемдаш (-ем)
enough	ситышын
enough for three	кумытлык
to enrich	пойдараш (-ем), пояндараш (-ем)
ensemble	ансамбль
to ensure	ситараш (-ем)
to enter	(intr.) пураш (-ем), толын пураш (-ем), пурен шогалаш (-ам); (tr.) пурташ (-ем); (an educational institution) тунемаш пураш (-ем)
enterprise	озанлык
to entertain	(guests) сийлаш (-ем), шунаш (-ем)
entertaining	сий
entire	үло, чумыр
to entreat	сөрвалаш (-ем)

environment	йырвел
epic	эпос
epos	эпос
equal	төр
equally	иксемын, иктөр
equipment	ўзгар
to escape	утлаш (-ем)
especially	поснак, ойыртемын
essay	(sketch) очерк, (composition) сочинений
essentially	тўн шотышто
to establish	(to found) негызлаш (-ем); (to set) палемдаш (-ем)
Estonia	Эстоний
Estonian	эстон
et al.	да молат
et cetera	тулеч моло
eternal	ўмыраш, курымаш
ether	эфир
ethics	этике
ethnic	калыкле
ethno disco	этнодискотеке
ethnography	этнографий
etymology	этимологий
Euro	евро
Europe	Европо
to evaluate	аклаш (-ем)
eve	осыгече
even	(flat) төр; (smooth) шыма; (adverb) эсогыл
even if	гынат, кеч
even more	тетла
evening	кас
evening meal	кас кочкыш
evenly	иктөр
event	мероприятий
every	еда, кажне
every last one	иктын'ек
everybody	чылан
everything	чыла
everywhere	чыла вере, йырваш
evil	осал
exactly	лач(ак)
exam(ination)	экзамен
to examine	(to test) тергаш (-ем), терген налаш (-ам); (to question) йодышташ (-ам)
example	пример
except for	деч посна, деч моло
exception	исключений
excessively	утен каен
excursion	экскурсий
exercise	занятий, упражнений
exercise book	тетрадь
exhibit	экспонат
exhibition	выставке
expedition	экспедиций
expensive	шерге
expert	мастар, эксперт

to explain	умылтараш (-ем)
to express	луктын каласаш (-ем)
to extend	(intr.) шуйнаш (-ем); (tr.) шуялташ (-ем)
extra	уто
extremely	путырак
extremities	кид-йол
eye	шинча
eyebrow	шинчавун
eyeless	шинчадыме

F

face	чүрий, шүргө, шүргывылыш, түс
fact	факт
factory	завод, фабрике
faculty	факультет
faculty dean	декан
faience	фаянс
fairy tale	йомак
faith	(trust) ўшан, ўшанымаш; (religion) тын, вера
fall	(season) шыже
to fall	йөрлаш (-ам), шунгалташ (-ам); (prices) шулдешташ (-ам), (gradually) шулдешт мияш (-ем)
to fall apart	шаланаш (-ем)
to fall asleep	мален колташ (-ем)
to fall behind	почеш кодаш (-ам)
to fall ill	черланаш (-ем), черланен возаш (-ам), (suddenly) черланен кудалташ (-ем)
to fall in love	йөратен шындаш (-ем)
to fall off	мучышташ (-ем)
to fall silent	шыпланаш (-ем)
false	йонгылыш
fame	чап
family	еш
famous	лўмлө, чапланыше
fan	йоратыше
far	мўндырнө
far away	тора, тораште, мўндыран
far off	(inessive) мўндырнө; (illative) мўндырк(ө); (lative) мўндыран
faraway	мўндыр
farce	фарс
farm	озанлык, ферме
farmer	кресаньык, фермер
farmhouse with all outbuildings	оралте
farming	ялозанлык
farmyard work	сурт кокла паша
farther	оньыш
to fascinate	кумылым савыраш (-ем), чоным савыраш (-ем), шўмандаш (-ем)
fast	(adjective) писе; (adverb) писын
to fasten	пижыкташ (-ем)
fat	коя
fate	пўрымаш
father	ача
father's name	ачалўм
faucet	қран
favorite	йоратыме

fax	факс
fearful	лӱдшан
fearless	лӱддымӱ
feather	пыстыл
feather bed	тӱшак
featherless	пыстылдыме
February	пургыж тылзе, февраль
federal	федерал
federation	федераций
to feed	пукшаш (-ем)
to feel	чучаш (-ам), шижаш (-ам)
to feel shy	вожылаш (-ам)
feeling	шижмаш, шӱм
to fell	руэн пытараш (-ем)
fellow	качымарий
female	ава
female lamb	шорыкаш
fence	пече
to fence in	печаш (-ем)
fenceless	печедыме
fermented	шуктымо
to fertilize	ӱянгдаш (-ем)
festival	пайрем, фестиваль, смотр
festivity	пайрем, айо
few	шагал
fiancée	оръен
field	пасу, алан; (adjective) пасуцо
field work	ага
fife	шиялтыш
fifer	шиялтышче
fifteen	(long form) латвизыт; (short form) латвич; (alternative form) лучко
fifteenth	латвизымше
fifth	визымше
fiftieth	витлымше
fifty	витле
fight	кредалмаш
to fight	кредалаш (-ам), кучедалаш (-ам)
fighter	сарзе
file	(paper) папке; (electronic) файл
to fill something with sound	шергылтаращ (-ем)
to fill up	(intr.) темаш (-ам); (tr.) темаш (-ем)
filling	(adjective) перкан
film	киносӱрет, кино, фильм
to film	войзаш (-ем)
film actor	киноактӱр
film crew	съёмочный группо
film festival	кинопайрем
film institute	кинематографий институт
film unit	съёмочный группо
filming	съёмочный
filter	фильтр
final	финал
finally	пытартышлан
financial	оксалык

to find	муаш (-ам)
to find oneself	логалаш (-ам); логалалташ (-ам)
fine	(good) йөра; (consisting of small parts) тыгыде
finger	парня, кидпарня
finger nail	күч
to finish	(tr.) пытараш (-ем), ыштен шындаш (-ем), ыштен пытараш (-ем); (a school, a course) тунем пытараш (-ем)
to finish doing	ыштен шукташ (-ем)
to finish gathering	поген пытараш (-ем)
to finish mowing	солен пытараш (-ем)
to finish reading	лудын лекташ (-ам)
to finish singing	мурен пытараш (-ем)
to finish writing	возен шукташ (-ем)
Finland	Финляндий, Суоми
Finn(ish)	финн
Finno-Ugric	финн-угор
fir	нулго
fir grove	кожер
fire	тул, (conflagration) пожар
to fire (shots)	лүйкалаш (-ем)
fire place	тулолмо
fireworks	салют
firm	(adjective) пенгыде, чоткыдо; (noun) фирме
firmness	пенгыдылык
first	икымше, первый
first of all	эн ончыч
first strip	түн корно
fish	кол
to fish	кол(ым) кучаш (-ем)
fisher	колызо
fishing rod	эгыр
five	(long form) визыт; (short form) вич
flag	флаг, тисте
flame	тулйылме
flash mob	флешмоб
flat	(adjective) төр; (noun) пачер
to flaunt	койышланаш (-ем)
flavor	там
flaw	уто-сите
to flee	шылын куржаш (-ам)
fleecy	түрка
flirtatious	йорга
flood	вүдшор
to flood	ташлаш (-ем)
floor	күвар; (story) пачаш
flour	ложаш
to flourish	атыланаш (-ем)
flow	йогын
to flow	йогаш (-ем), (a little) йогалаш (-ам), (for a long time) йоген шинчаш (-ем)
to flow out	йоген лекташ (-ам), ташлен лекташ (-ам)
flower	пеледыш
to flower	пеледаш (-ам), пеледалташ (-ам)
flowery	пеледышан
flowing water	йогынвүд
flu	грипп

flu medicine	антигриппин
fluffy pancake	овартыш мелна
to flutter	чўчкалташ (-ем)
fly	карме
to fly	чонешташ (-ем)
fly agaric	кармывонго
to fly around	чонештылаш (-ам)
to fly away	чонештен каяш (-ем)
to fly in	чонештен пураш (-ем)
to fly into a rage	сырен кудалташ (-ем)
to fly out	чонештен лекташ (-ам)
to foam	шонангаш (-ам)
folder	папке
folk arts	калык ойпого
folklore	фольклор
to follow	(to keep) кучаш (-ем); (to replace) алмашташ (-ем)
food	кочкыш, (groceries) йорвар
food and drink	кочкыш-йўыш, сий, чес
foolish	ушдымо
foot	йол
football	футбол
footed	йолан
footpath	йолгорно
for	(due to) верч(ын); (so, indeed) вет
for a little while	изишлан
for a long time	икечсек, кужун, ожнысек, шукертсек
for all eternity	ўмыр-ўмыреш, курым-курумеш
for example	мутлан
for good	ўмыреш, ўмырешлан, курымеш, курымешлан
for himself/herself	шканже, шкаланже
for myself	шканем, шкаланем
for no reason	н'имолан
for nothing	арам
for now	кызытеш
for oneself	шкалан
for ourselves	шканна, шкаланна
for some reason	ала-молан
for sure	кернак
for themselves	шканышт, шкаланышт
for today	тачылан, тачеш
for tomorrow	эрлалан
for yourself	шканет, шкаланет
for yourselves	шканда, шкаланда
force	вий
forefathers	тоштыен, тошто марий
forehead	санга
foreign	йот, ег
forest	чодыра, кожла
forest spirit	таргылтыш
forever	ўмыреш, ўмырешлан, курымеш, курымешлан
to forge	тапташ (-ем)
to forget	мондаш (-ем)
to forget about something	монден кудалташ (-ем)
forgetful	мондышан

forgetting	мондышо
form	түс, формо
to form	лийын шинчаш (-ам)
formed	түсан
former	эртыше
fortieth	нылымше
fortress	карман, ор
fortune	поянлык
fortune telling	мужедмаш
forty	нылле
forum	форум
forward	ончык(о), умбакыже
to found	негызлаш (-ем), негызым пышташ (-ем)
foundation	негыз
four	ныл(ыт); (grade in a system from two to five) нылытан
fourteen	латныл(ыт)
fourteenth	латнылымше
fourth	нылымше; (quarter) чырык
fox	рывыж
foyer	фойе
France	Франций
frankly	вигак
free	эрыкан, яра
free time	яра жап
freedom	эрык
to freeze	(intr.) кылмаш (-ем)
to freeze over	кылмен шинчаш (-ам)
French	француз
fresh	свежа
Friday	кугарня
fried eggs	салмамуно
friend	йолташ, танг, тос
friendly	поро кумылан
frog	ужава
from	(out of) гыч(ын); (of) деч(ын); (from the surface) үмбач(ын)
from a direction	могырым
from a distance	мўндырч(ын)
from a side	могырым
from above	кўшыч
from afar	мўндырч(ын)
from among	кокла гыч
from anywhere	иктаж-кушеч(ын); (negated) н'игушеч(ын)
from behind	шенгеч(ын)
from below	ўлыч(ын)
from beside	воктеч(ын)
from childhood	изин'ек
from close by	лишыч(ын)
from here	тышеч(ын)
from him/her	туддеч(ын)
from Mari	марла гыч
from nowhere	н'игушеч(ын)
from one's youth	рвезын'ек
from side to side	тыш(ке)-туш(ко)
from somewhere	ала-кушеч(ын), иктаж-кушеч(ын), кушеч(ын)-гынат

from that	тулеч
from the area	велым
from the bench	олимпач(ын), олымбалым
from the bottom of one's heart	алал кумылын
from the east	эрвеч(ын)
from the middle	покшеч(ын)
from the north	йӱдвеч(ын), йӱдвелым
from the side	велым
from the south	кечывалвеч(ын)
from the table	ӱстембач(ын)
from the west	касвеч(ын), касвелым
from there	тушеч(ын)
from this	тылеч
from time immemorial	акрет годсек
from time to time	коклан-коклан
from under	йымач(ын)
from where	(adverb) кушеч(ын); (adjective) кучо
from wherever	керек-кушеч(ын), кеч-кушеч(ын)
from within	кӱргӱ гыч
from year to year	ий гыч ийыш
front	(noun/adjective) ончыл; (adjective) ончылнысо
front (line)	фронт
to froth	шонанаш (-ам)
fruit	емыж, саска, фрукт
to fry	жаритлаш (-ем)
frying pan	салма
to fulfill	шукташ (-ем)
full	тич
fully	тӱрыс
fund	фонд
fur coat	ужга
to furrow one's brow	шӱдышлаш (-ем)
further	оньыш
fury	шыде
future	(noun) ончыкылык; (adjective) лийшашан

G

g	(gram) г
gallery	галерей
game	модыш, модмаш
gap	кокла
garden	сад, (vegetable) пакча
garmon	гармонь
gas	газ; (petrol) бензин
gas stove	газ
gate	капка
to gather	(intr.) погынаш (-ем), чумыграш (-ем); (tr.) погаш (-ем), поген налаш (-ам), чумыраш (-ем)
gathering	погынымаш
gaze	шинчаончалтыш
general	(rank) генерал
generation	тукым
genre	жанр
gentle	ныжыл(ге), шыма, выче-выче

gently	выче-выче
Georgia	Грузий
Georgian	грузин
German	н'емыч
Germany	Германий
gesture	жест
to get	(to receive) налаш (-ам); (to catch) верешташ (-ам)
to get a good night's sleep	мален налаш (-ам)
to get angry	сыраш (-ем), (to fly into a rage) сырен кудалташ (-ем)
to get better	саемаш (-ам), паремаш (-ам); (to recover) тёрланташ (-ем)
to get dirty	лавырташ (-ем)
to get hungry	шужаш (-ам)
to get into	логалаш (-ам)
to get married	мужыранаш (-ам), ушнаш (-ем), (man) ватым налаш (-ам), марлан налаш (-ам), ўдырым налаш (-ам), (woman) марлан каяш (-ем), марлан лекташ (-ам), марлан мияш (-ем), марлан толаш (-ам)
to get off	(e.g., a bus) волаш (-ем), волен кодаш (-ам)
to get on well	келшен илаш (-ем)
to get onto a horse	кушкыжаш (-ам)
to get out of bed	мален кын'елаш (-ам)
to get ready	ямдылалташ (-ам)
to get scared	лўдын кудалташ (-ем)
to get soaked	нөрөн пыташ (-ем)
to get something ready	ямдылен шукташ (-ем)
to get somewhere	толын шуаш (-ам)
to get stuck	пижын шинчаш (-ам)
to get tired	нояш (-ем)
to get to	логалаш (-ам)
to get to know	пален налаш (-ам), пален шукташ (-ем)
to get up	кын'елаш (-ам), мален кын'елаш (-ам), помыжалт возаш (-ам)
to get up to one's feet	кын'ел шогалаш (-ам)
to get used to	тунем шуаш (-ам)
ghetto	гетто
giant	онар
gift	(present) пөлек; (talent) талант
gifted	уста, талантан
to giggle	лыыргаш (-ем)
girl	ўдыр
girlfriend	йолташ ўдыр
to give	пуаш (-эм), (repeatedly) пуэдаш (-ем), (continuously) пүэн шогаш (-ем), (to hand over) кучыктен пуаш (-ем), (as a present) пөлеклаш (-ем)
to give a kiss	шупшалаш (-ам)
to give a name	пижыкташ (-ем)
to give a scolding	вурсен кышкаш (-ем)
to give back	пөртылташ (-ем)
to give birth	шочыкташ (-ем)
to give somebody something to drink	йўкташ (-ем)
to give up	кудалташ (-ем)
to gladden	кумыландаш (-ем)
glade	алан, изольк
gladly	кумылын
glance	ончалтыш, шинчаончалтыш
glass	(drinking) чарка; (material) янда

glasses	шинчалык
global	тўнямбал
to glorify	чапландараш (-ем)
to glow	волгалташ (-ам)
to go	каяш (-ем), кошташ (-ам), лекташ (-ам), мияш (-ем), эрташ (-ем), миен кошташ (-ам); (to become) лийын каяш (-ем)
to go away	лектын каяш (-ем)
to go back	пўртылаш (-ам)
to go down	шагалемаш (-ам), (gradually) шагалем мияш (-ем)
to go for a walk	гуляяш (-ем)
to go hungry for a long time	шужен илаш (-ем)
to go in for the night	малаш пураш (-ем)
to go on	шўйнаш (-ем)
to go on with	шўяш (-ем)
to go out	лектын каяш (-ем); (fire, light, etc.) йўраш (-ем)
to go over	вончаш (-ем)
to go red	йошкарген шинчаш (-ам)
to go skiing	ече дене мунчалташ (-ем)
to go sledding	издер дене мунчалташ (-ем)
to go sour	шопаш (-ем), (completely) шопен шинчаш (-ам)
to go swimming	йўштылаш (-ам)
to go to bed	малаш возаш (-ам)
to go well	воранаш (-ем)
goat	каза
god	юмо
going	(noun) коштмаш
gold(en)	шўртньö
good	сай, (kind) поро, алал; (adverb) йўра; (noun) порылык, суап
good afternoon!	салам (лийже)!
good day!	поро кече (лийже)!, салам (лийже)!
good deeds	суап
good evening!	поро кас (лийже)!, салам (лийже)!
good luck with your work!	(Sg.) пашат ушныжо!; (Pl.) пашада ушныжо!
good morning!	поро эр (лийже)!, салам (лийже)!
good name	лўмнер
good-bye!	чеверын!, вескана ўжмешке!, таза лийза!
good-hearted	поро шўман, поро чонан
goodness	порылык
goods	арвер, сату
good-spirited	поро шўман, поро чонан
goose	комбо
gosling	комбиге
Goth(ic)	гот
government	правлений
to grab	руалташ (-ем)
graceful	чатката
grade	отметке
to grade	аклаш (-ем)
gradually	эркын
grain	пырче, шурно
gram	грамм
grammar (book)	грамматике
grandchild	уныка

grandfather	коча(й)
Grandfather Frost	Йўштö Кугыза
grandmother	кова(й), кува(й)
grandparents	кова-коча, коча-кова
grant	стипендий
to grasp	авалташ (-ем), кержалташ (-ам)
grass	шудо
grasshopper	шудышырчык
grave	шўгар
gray	сур
grease	коя
greasy	ўян
greatly	кугун
Greece	Греций
Greek	грек
green	ужар(ге)
Green week	Семык
to greet	(tr.) саламлаш (-ем); (intr.) саламлалташ (-ам)
greetings	салам
to grill	жаритлаш (-ем)
grip	кидкучем
groceries	йöрвар
group	тўшка, группо
grove	ото
to grow	(intr.) кушкаш (-ам), шочаш (-ам), (gradually) кушкын толаш (-ам), (a lot) кушкын шинчаш (-ам), (to spread) шарлен толаш (-ам); (tr.) кушташ (-ем)
to grow dark	ўмылгаш (-ем)
to grow heavy	нелемаш (-ам)
to grow in beauty	моторешташ (-ам)
to grow old	шонгемаш (-ам)
to grow prettier	чевергаш (-ем)
to grow quite old	шонгем шинчаш (-ам)
to grow stronger	пенгыдемаш (-ам), (gradually) пенгыдем толаш (-ам)
to grow up	кушкын шуаш (-ам)
to guard	оролаш (-ем)
guest	уна
guide	вожак
guile	чоялык
guilt	титак
guitar	гитар
guitarist	гитарист
gun	пычал
gusli	кўсле
gusli player	кўслезе
guy	каче, качымарий

H

habitable	илыман
to hack	руалаш (-ам)
hair	ўп
haired	ўпан
half	(adjective) пел; (noun) пеле
hall	зал
to hammer	перкалаш (-ем)
hand	кид

to hand out	пуэдаш (-ем)
to hand over	кучыктен пуаш (-ем)
handful	урзо
handkerchief	носовик
handle	кыл, кидкучем
handless	киддыме
handy	уста кид-йолан
to hang	(intr.) кечаш (-ем)
to hang one's head	вуйым сакаш (-ем)
to hang up	сакаш (-ем), (once) сакалташ (-ем)
to happen	лияш (-ям), ышталташ (-ам), лекташ (-ам), (repeatedly) лиедаш (-ем)
happiness	пиал
happy	пиалан, куанле, весела
hard	пенгыде
hard work	тургым
hard worker	сомылчо
to harden	кўэмалташ (-ам)
hardness	пенгыдылык
hardships	йўсылык
hard-working	пашаче
hare	меран
harvest	(yield) лектыш; (work) уржа-сорла
harvest time	тургым, паша тургым
hat	упш
to have (someone) do	ыштыкташ (-ем)
to have (someone) sew	ургыкташ (-ем)
to have (someone) take off	кудашыкташ (-ем)
to have (something) sewn	ургыкташ (-ем)
to have a conversation	вашмутланаш (-ем)
to have a look at	лудын ончаш (-ем)
to have a talk	кутырен налаш (-ам)
to have called	ўжыкташ (-ем)
to have someone warm something up	ырыктыкташ (-ем)
to have things sewn	ургыктылаш (-ам)
to have time	ярсаш (-ем)
to have to	кўлаш (-ам), верешташ (-ам), логалаш (-ам), пернаш (-ем), тўкнаш (-ем), возаш (-ам)
having a body	капан
having a child	йочан
having a son	эрган
having a tongue	йылман
having hair	ўпан
hawk	вараш
hay	шудо; (adjective) шудылык
haymaking time	шудо солымо пагыт, шудо солымо жап
haystack	каван
head	вуй
to head	вуйлаташ (-ем)
heading forward	ончыкыла
headless	вуйдымо
headscarf	шовыч, вуйшовыч
to heal	паремаш (-ам)
health	тазалык

healthy	таза
hear	ора, кышыл
to hear	колаш (-ам)
heart	шўм
heart and soul	шўм-чон
heat	шокшо
to heat	олташ (-ем), ырыкташ (-ем)
heathen	языческий
heaven	кава
heaviness	нелылык
heavy	неле
hectare	гектар
hedgehog	шоншо
heel	таган
height	кўкшыт
hello!	салам (лийже)!, поро кечет лийже!, (telephone) алло!
help	полыш
to help	полшаш (-ем)
hemp	муш
hemp seed	нۆшмө
henceforth	ончыкыжым
henhouse	чыве вўта
to herald	шижтараш (-ем)
herb	шудо
herd	кўтў
here	(inessive) тыште; (illative) тыш(ке); (lative) тышак(ын), тышан; (see here) вот
hero	патыр, талешке, герой
heroic	геройло
heroism	патырлык
hide	коваште
to hide	(intr.) шылаш (-ам); (tr.) шылташ (-ем), шылтен пышташ (-ем)
high	кўкшө
high water	вўдшор
higher	высший
highest	кўшыл
highly	кўкшын
highway	тракт
hill	курук
Hill Mari	курукмари; (adverb) курыкмарла
him/her	(dative) тудлан; (accusative) тудым
himself/herself	(dative) шканже, шкаланже; (accusative) шкенжым
his/her own	шкенжын
his/her(s)	тудын, (own) шкенжын
historian	историк
historical	исторический
history	эрымгорно, историй
hit	(musical) шлягер
to hit	(tr.) кыраш (-ем), пераш (-ем); (intr.) пернаш (-ем)
to hit against	пернедылаш (-ам)
hit parade	хит-парад
hit song	хит
hive	омарта
hmm	хм
hockey	хоккей

to hold back	чараш (-ем)
holding	кучымах
hole	рож
holiday	(festivity) пайрем; (vacation) отпуск
holidays	каникул
home	кудо, мӱнгӱ; (adverb) мӱнгыш(кӱ)
homeless	пӱртдымӱ
homeless child	беспризорник
homeowner	суртоза
homework	урок
honey	мӱй
honor	лӱмнер, чап
to honor	пагалаш (-ем), жаплаш (-ем)
hooray	ура
to hope	ӱшанен кодаш (-ам)
horizon	кавадӱр, горизонт
horn	пуч
horse	имн'е
horseless	имныдыме
hospital	эмлымвер, больнице
hot	шокшо
hot coal	тулшол
hotel	унагудо
hour	шагат
house	пӱрт, кудо; (adjective) пӱртысӱ; (with outlying buildings) сурт
house owner	суртоза
house-keeping work	сурт кокла паша
how	кузе, кузерак
how are you doing?	(used in greetings) илаш-кутыраш (-ем)-(-ем)
how are you?	кузе илет?
how many	мыняр(е), кунар(е)
how many head of cattle?	мыняр вуй вольык?
how much	мыняр(е), кунар(е)
how old?	мыняр ияш?
however	керек-кузе, кеч-кузе
however many	керек-мыняр(е), кеч-мыняр(е)
however much	керек-мыняр(е), кеч-мыняр(е)
to howl	урмыжаш (-ам)
hubbub	йӱк-йӱан
to huddle	пызнаш (-ем)
to hug	ӱндаш (-ам)
human	айдеме
humor	мыскара
hundred	шӱдӱ
hundredth	шӱдымшӱ
Hungarian	венгр
Hungary	Венгрий
hunt	сонар
hunter	сонарзе
hunting	сонар
hurdle	чарак
hurrah	ура
hurried	вашкыше
to hurry	вашкаш (-ем)

hurrying	вашкыше
to hurt	коршташ (-ем)
husband	марий, пелаш
hut	кудо

I

I	мый, мые
I am not	омыл
I did not	шым
I didn't	шым
I do not	(with a connegative form) ом, (without a connegative form) огым
I don't	(with a connegative form) ом, (without a connegative form) огым
I don't feel like eating	кочмем ок шу
I don't want to	ынем
I was	ылым
I will never forget this	ўмыреш ом мондо, курымеш ом мондо
I will not	(with a connegative form) ом, (without a connegative form) огым
I won't	(with a connegative form) ом, (without a connegative form) огым
I'm not	омыл
ice	ий
ice cream	мороженный
Iceland	Исландий
icon	юмона
icy	иян
idea	ой, шоныш, идей
idly	яра
if	гын
to ignite	ылыжташ (-ем)
ignorance	палыдымаш
ill	черле
illiteracy	тунемдымылык
illness	чер
immediately	вигак
imperceptibly	шижде
imperfection	уто-сите
importance	кўлешлык
impossibility	лийдымаш
impossible	лийдыме
impoverished	йорло, нужна
to improve	(intr.) паремаш (-ам), тўзланаш (-ем); (tr.) саемдаш (-ем)
in	(inside) кўргыштө; (during) коклаште; (after) гыч(ын)
in a different manner	вес семын
in a group of eight	кандашын
in a group of five	визытын
in a group of four	нылытын
in a group of how many	мынярын
in a group of nine	индешын
in a group of seven	шымытын
in a group of six	кудытын
in a group of ten	луын
in a group of three	кумытын
in a group of twenty	колын
in a group of two	коктын
in a manner	семын

in a row	почела
in a sufficient amount	ситышын
in a way	семын
in a word	икманаш
in accordance with	семын
in addition to this	тылеч посна
in advance	ончылгоч
in all	чылаже
in another place	вес вере
in autumn	шыжым
in different places	тўрлө вере
in different ways	тўрлө семын
in fact	чынак, такшым
in fall	шыжым
in few places	шагал вере
in five	визыте
in four	нылыте
in front of	(inessive) ончылно; (lative) ончылан
in future	ончыкыжым
in general	ик радам дене
in groups	тўшкан-тўшкан
in half	пеле
in Hill Mari	курукмарла
in large numbers	шукын
in light clothes	куштылгын
in many places	шуко вере
in Mari	марла
in most cases	шукыж годым
in no way	н'игузе
in one place	ик вере
in one's mind	семын
in order not to	огыллан
in pairs	мужыр дене
in rows	рат дене
in Russian	рушла
in secret	шолып
in seven	шымыте
in six	кудыте
in small numbers	шагалын
in some places	южо вере
in something's place	олмышто
in spite of this	туге гынат
in spring	шошым
in summer	кенежым
in that direction	түвек(е), түвельш, (roughly) түшкыла
in the area	велне
in the capacity of	шотеш
in the cellar	пёртыймалне
in the distance	умбалне
in the east	(inessive) эрвелне; (lative) эрвелан
in the end	пытартышлан
in the evening	кастене
in the future	умбакыжат
in the middle of	коклаште, лонгаште, покшелне

in the morning	эрдене
in the north	(inessive) йүдвелне; (lative) йүдвелан
in the south	(inessive) кечывалвелне; (lative) кечывалвелан
in the west	(inessive) касвелне; (lative) касвелан
in the world	түнямбалне
in this case	тугеже, туге гын
in this regard	тиде шотышто
in this week	тиде арнян, тиде арняште
in this year	тиде ийын, тиде ийыште
in three	кумыте
in three places	кум вере
in time	жапыште, жапыштыже
in two	кокыте
in two places	кок вере
in vain	арам
in what direction	кувек(е), (roughly) кушкыла
in which direction	кувелне
in winter	телым
inability	кертдымаш
inanimate	чондымо
incapable	моштыдымо
to incite	тараташ (-ем)
inclined to	кумылан
income	лектыш, парыш
to increase	(intr.) күзаш (-ем); (tr.) күзыкташ (-ем), кугемдаш (-ем)
indeed	чынжымак, чынже денак, вет
independently	шкевүя
index	индекс
to indicate	ончыктен пуаш (-эм)
indifferently	юалгын
indigent	н'имодымо
industrious	пашаче
infant	аза
infinite	пытыдыме
influenza	грипп
to inform	шижтараш (-ем)
information	информаций
infrequently	шүэн
Ingrian	ижор
innards	шўм-мокш
innocent	нарашта, титакдыме
inside	(noun) көргө; (adverb, inessive) көргыштө; (adverb, illative) көргыш(кө); (adverb, lative) көргеш
inside out	тупела
insomnia	омыдымылык
to inspect	тергаш (-ем)
inspecting	тергыше
to inspire	кумыландаш (-ем), шындараш (-ем)
instead of	олмеш
to instill	шындараш (-ем)
instinct	инстинкт
institute	институт
instrument	инструмент; (musical) семүзгра
insufficiency	ситыдымаш
intellect	уш

intended for tomorrow	эрлалык
intentionally	лўмын
interested in	кумылан
interesting	онгай
interestingly	онгайын
International Women's Day	(8 March) Ёдырамаш пайрем
Internet	интернет
interrupting	(used in expressions) лугыч
interval	кокла
interview	интервью
into	лонгаш(ке)
into Mari	марлаш(ке)
into one	иктыш
into the distance	умбак(е)
into the east	(illative) эрвек(е); (lative) эрвелан
into the middle of	коклаш(ке), лонгаш(ке)
into the north	(illative) йўдвек(е); (lative) йўдвелан
into the south	(illative) кечывалвек(е); (lative) кечывалвелан
into the west	(illative) касвек(е); (lative) касвелан
to introduce	палдараш (-ем)
to invest effort	азапланаш (-ем)
invisible	уждымо
invitation	ўжмаш
to invite	ўжаш (-ам), ўжын толаш (-ам)
to invite somebody to be one's guest	унала ўжаш (-ам)
inward	кўргыш(кў)
Ireland	Ирландий
iron	кўртньё
is not	уке
issue	йодыш; (of a newspaper) номер
it is said	манеш
it makes no difference	керек
it seems	дыр
it's all the same	керек
it's raining	йўр йўреш
it's snowing	лум лумеш
it's true	чынжымак
Italy	Италий
item of exhibit	экспонат
Ivan the Terrible	Иван Грозный
Izhorian	ижор

J

jackal	тулвире
jackdaw	чана
jack-of-all-trades	кид-йоллан мастар
jam	варен'е, повидле
January	шорыкийол тылзе, январь
Japan	Японий
Japanese	япон, японец
jargon	жаргон
to jerk	шупшкедаш (-ем)
jet-black	шеп-шем(е)

job	паша вер, вер
to join	(tr.) ушаш (-ем); (intr.) ушнаш (-ем)
joining	ушнымаш
joint	ушымо
jointly	иквереш, түшкан
joke	мыскара
to joke	мыскарам колташ (-ем)
to jostle	шўкедылаш (-ам)
journalist	журналист
joy	куан
joyful	весела
joyous	куанле
jubilee	лўмгече
July	сўрем тылзе, июль
to jump	тўршташ (-ем), тўршталаш (-ем), (frequently) тўрштылаш (-ам)
to jump down	тўрштен волаш (-ем)
to jump up	кын'ел шогалаш (-ам)
June	пеледыш тылзе, июнь
junk	шўк, шўкшак
jury	жюри
just	лач(ак)
just a little	чуч
just like that	тугак
just like this	тыгак
to justify	сулаш (-ем), сулен налаш (-ам)

К

Karelia	Карелий
Karelian	карел
Kazakhstan	Казахстан
Kazan	Озан
keen on	шўман
to keep	кучаш (-ем), кучен шогаш (-ем); (animals) ашнаш (-ем)
to keep in contact	кылым кучаш (-ем)
to keep in touch	кылым кучаш (-ем)
keeping	кучымаш
kefir	кефир
kerchief	шовыч
key	сравоч
kg	(kilogram) кг
khanate	ханстве
Khanty	хант
to kill	пушташ (-ам)
kilo(gram)	кило, килограмм
kilometer	менге, километр
kin	родо-тукым
kind	поро, алал
kindergarten	йочасад, садик
kindergarten teacher	воспитатель
to kindle	ылыжташ (-ем)
kindness	порылык
king	кугыжа
kingdom	королевстве
kiosk	киоск

to kiss	шупшалаш (-ам)
kitchen	кухньо
kitten	пырысиге
km	(kilometer) км
knee	пулвуй
knife	кўзö
to knock	перкалаш (-ем)
to know	палаш (-ем), шинчаш (-ем)
to know how to	мошташ (-ем)
knowledge	шинчымаш
known	палыме
kolkhoz	колхоз
Komi	коми
Komi Republic	Коми
Komsomol	(Young Communist League) Комсомол
kopeck	ыр
kremlin	кремль
kvass	пура

L

l	(liter) л
labor force	паша вий
labor productivity	пашалектыш
lack	уке, укелык
lack of education	тунемдымылык
lack of wind	мардеждымылык
lad	качымарий
lair	вын'ем
lake	ер
Lake Baikal	Байкал
lama	ламе
lamb	пача
lamp	лампе; (lantern) понар
land	мланде; (country) эл
landlady	озавате
language	йылме
Lapland	Лапландий
large	кугу
lark	турий
last	(previous) кодшо, эртыше; (final) пыгартыш
to last	шуйнаш (-ем)
last name	фамилий
last year	ўмаште
late	вара
Latvia	Латвий
to laud	мокталташ (-ем)
to laugh	воштылаш (-ам)
law	тöртык, права
lawyer	юрист
to lay	пышташ (-ем)
to lay down one's life	вуйым пышташ (-ем)
layer	ком
lazy	його, йолагай
to lead	нангаяш (-ем), вўдаш (-ем), виктараш (-ем)

to lead down	вүден волташ (-ем)
to lead into	пурташ (-ем)
to lead out	лукташ (-ам), вүден лукташ (-ам)
leader	вуйлатыше, вүдышö, вожак, лужавуй, он
leaf	лышташ
leafless	лышташдыме
to lean on	энгерташ (-ем)
to leap	төршталташ (-ем)
to learn	тунемаш (-ам), тунем налаш (-ам), пален налаш (-ам)
learning	(noun) тунеммаш; (adjective) тунемше
lease	аренде
leather	коваште
to leave	(intr.) каяш (-ем), лекташ (-ам), тарванен каяш (-ем); (tr.) кодаш (-ем); (to abandon) кудалташ (-ем)
leaven	овартыш
leaving	лекмаш
lecture	доклад, лекций
left	шола
left behind	вараш кодшо
left-hand	шола
leg	йол
legend	легенде, сказаний
legless	йолдымо
length	кужыт, кутыш
lengthwise	кутынъ
to lessen	волаш (-ем)
lesson	урок, задаче, занятий
to let go	колташ (-ем)
to let out	волтен кодаш (-ем)
let's get acquainted	палыме лийына
letter	(mail) серыш; (of the alphabet) тиште, буква
level	күкшыт, пачаш
liar	шояче
library	книгагудо, библиотеке
license	лицензий
to lick	нулаш (-ем)
lie	шоя
to lie	(e.g., in bed) кияш (-ем)
to lie around waiting	вучен кияш (-ем)
to lie down	возаш (-ам)
to lie sleeping	мален кияш (-ем)
life	илыш, илымаш, ўмыр, илыш-йўла, ош кече
lifeless	илышдыме, чондымо
lifetime	ўмыр
lift	лифт, подъёмник
to lift	нөлташ (-ем), күзыкташ (-ем), (once) нөлталаш (-ам)
light	(abstract noun) волгыдо, тул; (lantern, etc.) понар; (not dark) волгыдо; (gentle) шыма; (adverb) куштылгын
to light	(e.g., a candle) чүкташ (-ем)
light-hearted	ойгыдымо
like	гай, семын
to like	йөраташ (-ем)
like that	туге, тугат
like this	тыге, тыгат
line	(in a text) корно; (waiting) черет

linguist	йылмызе
link	кыл; (hyperlink) кылвер
to link	ушаш (-ем)
lip(s)	түрвö
list	реестр
to listen to	колышташ (-ам)
listener	колыштшо
liter	литр
literary	сылнымутан
literary works	мурпаша
literature	сылнымут, литератур
Lithuania	литва
Lithuanian	Литва
little	(small) изи; (not much) шагал
little chicken	чичи
little restaurant	кафе
to live	илаш (-ем), илалташ (-ам), (a long time) илен эртараш (-ем), (to a certain age) илен шукташ (-ем), (to a certain day) илен шуаш (-ам)
lived	илыме
liver	мокш
livestock breeder	вольык ончышо
living	(noun) илымаш; (adjective) илыше
Livonian	лив
loaf	сукыр
lobby	фойе
local	верысе
to lock in	петырен кодаш (-ем)
to lock up	петырен шындаш (-ем)
log	пырня
long	кужу
long ago	ожно, шукерте
long and slender	вичкыж-кужу
to long for	йокрокланаш (-ем)
long-lived	кужу ўмыран
look	(glance) ончалтыш, шинчаончалтыш; (appearance) сын
to look	(to glance) ончалаш (-ам); (to appear) чучаш (-ам)
to look after	ончаш (-ем)
to look at	ончаш (-ем)
to look for	кычалаш (-ам), кычал ончаш (-ем), (for a while) кычал кошташ (-ам)
to look like	кояш (-ям)
looking like	сынан
looks	шўргывылыш
loose	лушкыдо
to loosen	пушкыдемдаш (-ем), (continuously) пушкыдемден шогаш (-ем)
to lose	(tr.) йомдараш (-ем)
loudly	йўкын, кугу йўкын
love	йöратымаш
to love	йöраташ (-ем), йöраталаш (-ам)
loved (one)	йöратыме
lovely	чапле, ямле
lover	йöратыше, тан
loving	йöратыше
low	лап
lower	ўлыл, ўлнысö
to lower	волташ (-ем)

lowland	лап
luck	пиал
lucky	пиалан
lung	шодо
to lure somebody	ўжын кондаш (-ем)
Luxembourg	люксембург
Luxembourger	Люксембург
Luxembourgish	Люксембург

M

Macedonia	Македоний
machine	машина, стан
magazine	журнал
magic(al)	юзо
magician	юзо
mailman	почтальон
main	тўн
mainly	тўн шотышто, утларакшым
to maintain	аралаш (-ем), кучен шогаш (-ем)
maître	мэтр
to make	ышташ (-ем), (a lot) ыштен опташ (-ем), (repeatedly) ыштыл опташ (-ем)
to make (someone) think	шоныкташ (-ем)
to make a lot of noise	рўжген кияш (-ем)
to make better	саемдаш (-ем)
to make deeper	келгемдаш (-ем)
to make easier	куштылемдаш (-ем)
to make famous	чапландараш (-ем)
to make happy	куандараш (-ем)
to make heavier	нелемдаш (-ем)
to make merry	модаш-воштылаш (-ам)-(-ам)
to make muddy	лавырташ (-ем)
to make noise	рўжгаш (-ем)
to make oneself comfortable	верланаш (-ем)
to make someone dance	куштыкташ (-ем)
to make someone sing	мурыкташ (-ем)
to make straight	виктараш (-ем)
to make the bed	вакшышым погаш (-ем)
to make use of	кучылташ (-ам), пайдаланаш (-ем)
to make wider	лопкандаш (-ем)
makes no difference	керек
male	үзо
malice	осаллык
Malta	Мальта
man	марий, пөръен
to manage	виктараш (-ем), вуйлаташ (-ем), вўдаш (-ем)
to manage to buy	налын шукташ (-ам)
to manage to carry	нумал сенгаш (-ем)
to manage to get	налын шукташ (-ам)
to manage to get up	кын'ел сенгаш (-ем)
to manage to learn	тунем шукташ (-ем)
to manage to pass	сдатлен сенгаш (-ем)
to manage to say	пелештен сенгаш (-ем)
to manage to see	ужын сенгаш (-ем)
to manage to take	налын шукташ (-ам)

management	правлений
manager	вуйлатыше
manpower	паша вий
Mansi	манси
to manure	ўяндаш (-ем)
many	шuko, ятыр, тич
many things	тўрлō
map	карт
maple	ваштар
march	марш
March	март, ўярня тылзе
mare	вўльō
Mari	марий; (adverb) марла
Mari El	Марий Эл
Mari El Republic	Марий Эл Республик
Mari National Theater	Маргостеатр
mark	пале, отметке
to mark	палемдаш (-ем)
market	пазар
married couple	вате-марий
marten	луй
mask	маске
masker	Васликува, Васликугыза, мбчыр
mass	ора
mass media	(Russian abbreviation) СМИ
mass meeting	митинг
master	оза, мастар; (maître) мэтр
mastery	усталык
match	шырпе
material	материал
mathematics	математике
matter	йодыш
to mature	кўаш (-ам)
May	май, ага тылзе
may (something) be	лийже
maybe	ала, можыч
me	(dative) мыланем, мылам, (accusative) мыйым
me too	мыят тугак
meadow	олык; (adjective) олыкысо
Meadow Mari	олыкмарий
meant for me	мыйынлык
meant for us	мемнанлык
meant for you	(Sg.) тыйынлык; (Pl.) тенданлык
to measure	висаш (-ем), (frequently) вискалаш (-ем)
meat	шыл
medicinal	эмлык
medicine	эм
to meet	вашлияш (-ям)
meeting	вашлиймаш, погынымаш
melody	сем
to melt	(intr.) шулаш (-ем); (tr.) шулыкташ (-ем)
to melt away	шулен каяш (-ем)
melted	шор
memorial	шарныктыш, памятник, стеле

memorial pillar	стеле
memory	шарнымаш
merchant	купеч
merrily	веселан
merry	весела
Merya	меря
messy (person)	лювык
meter	метр
method	йөн, метод
metro	метро
Mexico	Мексике
microbe	микроб
microphone	микрофон
middle	(noun) кыдал, покшел, рўдö; (adjective) кыдалаш
midnight	пелйўд
might	вий-куат
milk	шөр
to milk	лўшташ (-ем)
milk soup with egg	муныдувыртыш
milker	лўштызö
mill	(grinding grain) вакш; (machine) стан
millimeter	миллиметр
million	миллион
millstone	вакшкў
mind	уш, акыл, уш-акыл
mine	мыйын, (own) шкемын
ministry	министерстве
minute	минут
miracle	масак, чудо
mirror	воштончыш
misfortune	энгек, туткар
mistake(n)	йонылыш
mitten	пижерге
mix	вартыш
to mix	лугаш (-ем)
mixture	вартыш
mm	(millimeter) мм
to mock	мыскылаш (-ем)
moderator	вўдышö
modern	кызытсе
modest	тыматле
to moisten	нöрташ (-ем)
Moldova	Молдавий
mole	сокырголя
mom	авай, авий
Monday	шочмо
money	окса
moneyless	оксадыме
monk	монах
Montenegro	Черногорий
month	тылзе
monthly	тылзаш
... months old	тылзаш
monument	чапкў, памятник

mood	кумыл
moon	тылзе
moose	шордо
Mordovia	Мордовий
Mordva	мордва
Mordvin(ian)	мордва
more	утларак, эше
more than	деч гоч, деч утла, утла
more than this	тетла
morning	эр
mortar	шуар
Moscow	Моско, Москва
mosquito	шына
mosquito net	шыналык
moss	моко
most likely	очын'и
most of all	утларакше
most of them	шукынжо
most valuable components	шӧртньӧ фонд
mostly	утларакшым
moth	лепен'е
mother	ава
Mother Goddess	Шочынава
to motivate	кумыландаш (-ем), тараташ (-ем)
motor ship	теплоход
to mount a horse	кушкыжаш (-ам)
mountain	курык
mouse	коля
moustache	ӧрыш
mouth	умша
to move	(intr.) тарванаш (-ем); (tr.) тарваташ (-ем); (to a new home) куснаш (-ем)
to move apart	торлаш (-ем)
to move around	(intr.) тарванылаш (-ам)
to move someone	шӱмеш пернаш (-ем), шӱмым тарваташ (-ем), чонеш пернаш (-ем), чоным тарваташ (-ем)
movie	киносӱрет, кино, фильм, видеофильм
movie theater	кинотеатр, кино
to mow	солаш (-ем), солен кошташ (-ам)
much	шуко, ятыр, тич
mud	лавыра
mullah	мулла
multicolored	чувар
to multiply	(intr.) шукемаш (-ам)
Munich	Мюнхен
Muromian	муром
museum	тоштер
mushroom	понго
music	музык; (adjective) музыкальный
musical	музыкальный
musical creations	семсаска
musician	гармоньчо, семмастар, музыкант
Muslim	мусульман
mute	йылмыдыме
mutually	ваш

muzzle	нерлык
my	мыйын, (own) шкемын
my own	шкемын
myself	(dative) шканем, шкаланем; (accusative) шкемым

N

naked	чара
name	лўм
to name	лўмдаш (-ем)
named	лўман
nameless	лўмдымō
narrator	кутырышо
narrow	вичкыж
nation	(people) калык; (state) кугыжаныш
national	калыкле
native	шочмо
naturally	мутат ўке
nature	(behavior) койыш, койыш-шоктыш; (environment) пўртўс
near	(adjective) лишыл; (adverb, inessive) пелен; (adverb, illative) лишке; (adverb, lative) лишан, воктелан
near to	(illative) лишке; (lative) лишан
nearby	(inessive) лишне; (lative) лишан
necessary	кўлеш
necessity	кўлешлык
neck	шўй
necklace	шўяш
need	шер
to need	кўлаш (-ам)
needle	име
neighbor	пошкудо
neighboring	воктенысе
neither	ны
Nenets	ненец
Netherlands	Нидерланде
nettle	почкалыш
never	н'игунам
new	у
new crop	угинде
new harvest	угинде
New Year's Day	У ий
news	увер
newspaper	газет
next	(coming) толшаш, шушаш
next to	(inessive) воктен(е); (illative) воктек(е); (lative) воктелан
Nganasan	нганасан
nice	сай
night	йўд
night shirt	йўдтувыр
nightingale	шўшпык
nine	индеш(е)
nineteen	латиндеш(е)
nineteenth	латиндешымше
ninetieth	индешлымше
ninety	индешле
ninth	индешымше

Nizhny Novgorod	Угарман; (colloquial short form) Нижний
no	үке; (not at all) н'имыняр(е)
no kind of	н'имогай
no matter from where	керек-кушеч(ын), кеч-кушеч(ын)
no matter where	(inessive) керек-кушто, кеч-кушто; (illative) керек-куш(ко), кеч-куш(ко); (lative) керек-кушан, кеч-кушан
no one	иктат
no way	н'игузе
noble	суапле
noble deeds	суап
nobody	иктат, н'игӧ
noise	йӱк-йӱан
nomination	номинаций
non-attendance	толдымаш
none	н'имыняр(е)
none at all	н'имыняр(е)
non-smoking	шупшдымо
noon	кечывал
nor	ны
north	(noun) йӱдвел; (adverb, inessive) йӱдвелне; (adverb, illative) йӱдвек(е); (adverb, lative) йӱдвелан
northwest	йӱдвел-касвел
Norway	Норвегий
nose	нер
not	огыл
not at all	н'имыняр(е)
not done	ыштыдыме
not for long	шукерте огыл
not guilty	титакдыме
not in the least	н'имыняр(е)
not long ago	шукерте огыл, икече
not only	веле огыл
not until	иже
to note	палемдаш (-ем)
notebook	тетрадь, блокнот
nothing	н'имо
notification	увертарымаш
to notify	увертараш (-ем), шижтараш (-ем)
nourishing	перкан
novel	роман
November	кылме тылзе, ноябрь
now	кызыт, ынде; (so, thus) тебе
now and then	коклан
nowhere	(inessive) н'игушто; (illative) н'игуш(ко); (lative) н'игушан
numb	шиждыме
number	чот, номер; (adjective) номеран
nut	пӱкш

O

oak	тумо
oatmeal	геркулес
oats	шӱльӧ
object	ӱзгар, объект
oblast	(administrative unit) область
observation	эскерымаш

to observe	эскераш (-ем), ончен шинчаш (-ем)
obstacle	чарак
occasionally	коклан
October	шыжа тылзе, октябрь
of	(from) деч(ын); (from among) кокла гыч; (of a group) гыч(ын)
of course	мутат уке
off the table	үстембач(ын)
to offer	темлаш (-ем)
office	вер
official	официальный
offspring	шочшо, икшыве, изиен, йоча
often	чүчкыдын
oh	о, ой, эх
okrug	(administrative unit) округ
old	(not new) тошто; (not young) шонго; (ancient) акрет, ожнысо
old age	шонгылык
old man	кугыза
old woman	кува(й)
Olympics	олимпиаде
omelet	пулашкамуно
on	(inessive) үмбалне; (illative) үмбак(е); (lative) үмбалан; (concerning) нерген
on a level with	төр
on a visit	уналыкеш
on all fours	нылойола
on all sides	йырваш
on foot	йолын
on Friday	кугарнян
on horseback	кушкыж
on Monday	шочмын
on one leg	пелйола
on purpose	лүмын
on Saturday	шуматкечын
on Sunday	рушарнян
on the basis of	негызеш
on the bench	(inessive) олымбалне; (lative) олымбалан
on the side	велне
on the surface of the Earth	мландымбалне
on the table	үстембалне
on this day	тиде кечын, тиде кечыште
on Thursday	изарнян
on top of	(inessive) үмбалне; (illative) үмбак(е)
on Tuesday	кушкыжмын
on Wednesday	вүргечын
once	икана
one	ик(те), иктыт
one another	ваш, ваш-ваш, икте-весе
one day	икана
one's whole life	үмыр мучко, курым мучко
oneself	шке; (dative) шкалан; (accusative) шкем
onion	шоган
only	веле, гына, иже, лач(ак)
only sometimes	южгунамже
only then	иже
onto	(illative) үмбак(е); (lative) үмбалан

onto the bench	(illative) олымбак(е); (lative) олымбалан
onto the table	ўстембак(е)
onward	ончык(о), умбак(е), умбакыже
to open	(tr.) почаш (-ам); (intr.) почылташ (-ам)
to open all the way	(intr.) почылт каяш (-ем)
to open one's heart	шўм-чоным почын пуаш (-эм)
openable	почман
opened	почмо
opening night	премьер
opera	опер
operetta	оперетте
opinion	ой
opportune	йöнан
to oppose	торешланаш (-ем), тореш лияш (-ям)
or	ал'е, я
orange	нарынче-йошкар(ге)
orchard	сад-пакча
orchestra	оркестр
order	(cleanliness) арулык
to order	кўшташ (-ем)
ordinary	тыглай
organization	организаций
to organize	организоватлаш (-ем)
organizer	организатор
origami	оригами
original	(adjective) шкешотан, оригинал
orphan	тулык
Orthodox	православный
Orthodoxy	православий
other	вес, моло
other person	весе, ен
other than	деч моло
our own	шкенаан
our(s)	мемнан; (our own) шкенаан
ourselves	(dative) шканна, шкаланна; (accusative) шкенаан
out	(out from) гыч(ын); (outside) тўжвак(е)
out loud	йўкын
outer	тўжвал
outpatient clinic	поликлиник
output	продукций
outside	(noun) ёрдыж, тўжвал, урем; (adverb) ёрдыжтö
outside of	деч ёрдыжтö
oven	конга, комака
over	гоч(ын)
over the course of	коклаште
over there	туштыла
to overcome	авалташ (-ем), сенген лекташ (-ам)
to overflow	ташлаш (-ем)
overly	тўргоч
to oversleep	мален кодаш (-ам)
owl	тумна
own	шке; (native) шочмо
owner	оза
ownership	(adjective) имущественный

P

p	(page) стр
packed	шын-шын
pagan	языческий
page	лаштык, странице
paint	чия
to paint	(to draw) сүретлаш (-ем), сүретлен кодаш (-ем); (to color) чиялташ (-ем)
painter	сүретче
painting	картин
pair	мужыр
palace	полат
pale	шапалге
pale yellow	ошалге-нарынче
palm of the hand	копа, сово
pancake	мелна
pants	йолаш
paper	кагаз; (article, presentation) доклад
parade	парад
parents	ача-ава
Paris	Париж
park	парк
parrot	попугай
part	ужаш; (in a play) роль
to part	шаланаш (-ем), шаланен пыташ (-ем)
participant	участник
particularly	поснак, ойыртемын
partner	йолташ
pass	(voucher) путёвка
to pass	(an age) темаш (-ам); (an exam) кучаш (-ем), сдатлаш (-ем); (through, over, by) эрташ (-ем)
passage	коридор
past	эртыше
to pat	ниялташ (-ем)
to pat on the back	вўчкалташ (-ем)
patch	йыран
path	корно, йолгорно
path of life	иыш корно
patient	черле
patronym	ачалўм
pauper	незер
pavilion	павильон
to pay	тўлаш (-ем)
pea	пурса
peace	тыныс
peaceful	ласка, тыныс
peasant	кресаньык
to peck	чўнгаш (-ем), (once) чўнгалаш (-ам), (repeatedly) чўнгедылаш (-ам)
pecking	чўнгедылмаш
peculiar	шкешотан
pedagogical academy	педтехникум
pedagogics	педагогике
pedagogy	педагогике
pen	ручка

pencil	карандаш
pencil case	пенал
to penetrate	шынаш (-ем), шынен пураш (-ем)
penniless	оксадыме
pension	пенсий
pensioner	пенсионер
pentatonic scale	пентатоник
people	калык
percent	процент
perch	кашта
perfectionist	перфекционист
to perform	(to carry out) ыштылаш (-ам); (to play) йонгалтараш (-ем)
performance	спектакль
perfume	духи
perhaps	ала, дыр, можыч
person	ен, айдеме
personal	личный
to pester	йыгыжтараш (-ем)
pharmacy	аптеке
philology	филологий
philosophy	философий
photo album	фотоальбом
photo(graph)	фотосүрет, фотографий, фото
to photograph	войзаш (-ем)
phrasebook	разговорник
physical exercises	зарядке
physician	врач, доктор
physics	физике
piano	пианино
to pick out	ойырен лукташ (-ам)
to pick up	налаш (-ам)
pickled	шуктымо
picture	сүрет, картин
pie	когыльо
to pierce	шүташ (-ем)
pig	сөсна
pigeon	көгөрчен
pile	кышыл, ора
pilot	лётчик
pine forest	пүнчер, яктер
pine tree	пүнчө
pink	сандал(ге)
pioneer	ончыльен
pipe	пуч; (instrument) шиялтыш
pipe player	шиялтышче
piper	шиялтышче; (bagpiper) шўвырзö
pit	вын'ем
pitch-black	шеп-шем(е)
to pity	чаманаш (-ем)
to placate	сöрастараш (-ем)
place	вер, олмо
to place	верандаш (-ем), (lying position) пышташ (-ем), (lying position, repeatedly) опташ (-ем), (sitting position) шындаш (-ем), (standing position) шогалташ (-ем)
place at table	үстелтөр

place of prayer	кумалме вер
place of residence	илиме вер
place of work	паша вер
to plait	пунаш (-ем)
plan	план
to plan	палемдаш (-ем)
plane	самолёт
plant	кушкыл; (factory) завод
to plant	(e.g., a tree) шындаш (-ем); (to sow) ўдаш (-ем)
play	(theater) пьесе
to play	модаш (-ам), (enough) модын темаш (-ам); (an instrument) шокташ (-ем); (e.g., a song) йонгалтараш (-ем)
to play a drum	тўмырым пераш (-ем)
to play a pipe	шиялтышым шокташ (-ем)
to play a whistle	шўшпык дене шўшкаш (-ем)
to play chess	шахмат дене модаш (-ам)
to play the accordion	гармоньым шокташ (-ем)
to play the bagpipes	шўвырым шокташ (-ем)
to play the gusli	кўслем шокташ (-ем)
playing	модмаш
playwright	драматург
to plead	сөрвалаш (-ем)
pleasant	ласка
please	пожалуйста
to please	кумыландаш (-ем); (to like) келшаш (-ем)
Pleiades	Шоктешўдыр
plenty	перке
plot of land	делянке
to plow	куралаш (-ам)
to plunge into	шунгалташ (-ам)
pocket	кўсен
poem	почеламут
poet	почеламутчо, поэт
poetry	мурпаша, поэзий
pointed	кошар(ге)
poisonous	аяр
Poland	Польша
pole	вара, пондо
politely	выче-выче
polyglot	полиглот
to ponder	шонкалаш (-ем), шонкален шогылташ (-ам)
pool	бассейн
poor	(improverished) йорло, нужна, незер, н'имодымо; (bad) осал, начар
pop charts	хит-парад
pop music	поп-музык
pop song	шлягер
population	калык чот
porridge	пучымыш
portal	портал
portrait	портрет
Portugal	Португалий
to pose	койышланаш (-ем)
post	(mail) почто; (job) вер
postgraduate studies	аспирантур
pot	под

potato	паренге
potholed (road)	лакылан
potholes	лакыла
to pounce on	кержалташ (-ам)
to pound	шураш (-ем)
to pour	опташ (-ем)
to pour down	(rain) кышкалаш (-ам)
to pour out	ташлен лекташ (-ам)
poverty	йорлылык, нужналык, незерлык
powder	порошок
power	вий, куат, вий-куат
powerful	виян, куатле, патыр, тале
powerless	вийдыме
powerlessness	вийдымылык
practice	практике
praise	моктеммут
to praise	мокташ (-ем), мокталташ (-ем)
to pray	кумалаш (-ам), юмылташ (-ем), чоклаш (-ем)
prayer	кумалтыш, кумалмаш
praying	кумалтыш, кумалмаш
precious	шерге
precisely	лач(ак)
premiere	премьер
to prepare	(tr.) ямдылаш (-ем), (continuously) ямдылен шогаш (-ем), (once) ямдылен шындаш (-ем); (intr.) ямдылалташ (-ам)
prescription	рецепт
present	(contemporary) кызытсе; (gift) пӧлек, (for host) йокма
presentation	презентаций, доклад
to preserve	аралаш (-ем), арален кодаш (-ем)
preserves	варен'е
president	президент
presidium	президиум
press	(the press) прессе
to press oneself	пызнаш (-ем)
previous	кодшо, эртыше
price	ак
priest	(in Mari religion) карт, онаен; (in Orthodox Christianity) поп
primary	тӱн
prince	князь
princess	принцессе
to print	савыкташ (-ем)
print(ing)	печать
private	частный
prize	приз
probably	очын'и, ала-мо, вет
problem	проблеме; (task) задаче
to produce	лукташ (-ам), шындаш (-ем), ыштен лукташ (-ам)
production	постановко, продукций
professional	профессионал
professor	профессор
profit	лектыш, парыш
profound	келге
profoundly	келгын
program	программе; (e.g., on TV) передаче
project	проект

to promise	сöраш (-ем)
to propagate	шараш (-ем); шарен колташ (-ем)
properly	сайын
property	(adjective) имущественный
proprietor	оза
to prosper	воранаш (-ем), ушнаш (-ем)
to protect	аралаш (-ем)
to protect oneself	аралалташ (-ам)
proverb	калыкмут
to provide	ситараш (-ем)
psaltery	күсле
psychology	психологий
public showing	смотр
publication	изданий
to publish	савыкташ (-ем), лукташ (-ам), савыктен лукташ (-ам)
publisher	савыктыш
publishing house	савыктыш
to pull	шупшаш (-ам), шупшкедаш (-ем), шўдыраш (-ем), күраш (-ам)
to pull out	шўдырен лукташ (-ам)
pulse	пульс
to puncture	шўташ (-ем)
pupil	тунемше
puppet	курчак
puppet theater	курчак театр
to push	шўкаш (-ем), (once) шўкалаш (-ам)
to put	верандаш (-ем), (lying position) пышташ (-ем), (sitting position) шындаш (-ем)
to put back on one's feet	йол ўмбаке шогалташ (-ем)
to put on	чияш (-ем), (a hat) ўпшалаш (-ам), (a belt) ўшталаш (-ам)
to put to bed	малаш пышташ (-ем)
to put up	сакаш (-ем), (once) сакалташ (-ем)

Q

quantity	чот
quarter	чырык
queen bee	мўкшава
question	йодыш
to question	йодедаш (-ем)
quick	писе
quickly	вашке, писын, чулымын, содор
quiet	тымык, тыныс, шып
to quit	кудалташ (-ем)
quite healthy	тап-таза
quite impatiently	чытен-чытыде, чытен-чытыдымын
quite imperceptibly	шижын-шижде, шижын-шиждымын
quite unexpectedly	вучен-вучыде, вучен-вучыдымын
to quiz	йодышташ (-ам)

R

race	куржмаш
to race	чымаш (-ем)
radio	радио
railroad	кўртныйгорно
railroad station	кўртныйгорно вокзал
railway	кўртныйгорно

railway station	кўртныйгорно вокзал
rain	йўр
to rain	йўраш (-ам)
rainbow	шонанпыл
rainless	йўрдымө
rainy	йўран
rainy weather	йўран
to raise	(to lift) кўзыкташ (-ем), нөлташ (-ем), (once) нөлталаш (-ам); (animals) ашнаш (-ем); (to bring up) кушташ (-ем), ончен кушташ (-ем)
ram	тага
ranks of the army	армий радам
rapid	писе
rapidly	писын
rarely	шуэн
raspberry	эныж
rather	лучо
ration	рацион
ravine	корем
raw	кўчымө
to reach	шуаш (-ам)
to read	лудаш (-ам)
to read through	лудын лекташ (-ам)
reader	лудшо
reading	лудмаш
ready	ямде
really	пеш, чынак, чынже денак, кернак
reason	(cause) амал; (sense) акыл, уш-акыл; (activity) сомыл
recently	шукерте огыл, эртышын
reception	приём
recipe	рецепт
to reckon	шотлен лекташ (-ам)
to recognize	палаш (-ем)
to recollect	(for a moment) шарналташ (-ем)
reconnaissance	разведке
record	рекорд
to record	возаш (-ем), войзаш (-ем)
to recover	төрланаш (-ем)
red	йошкар(ге)
to reduce	иземдаш (-ем)
reel	ролик
to reel	лўнгешташ (-ам)
to reflect	соналташ (-ем)
refreshments	чес
refrigerator	холодильник
regarding	гын, шотышто
regards	салам
region	вел, вершёр, кундем; (administrative unit) округ, регион
register	реестр
to register	возалташ (-ам)
regularly	шырге
rehearsal	репетиций
relative	родо
relatives	родо, родо-тукым
to relax	канаш (-ем), (a bit) каналташ (-ем)
to release	колташ (-ем)

religion	тын, вера, религий
to remain	аралалташ (-ам), кодаш (-ам), аралалт кодаш (-ам)
to remember	шарнаш (-ем), (for a moment) шарналташ (-ем), (for a long time) шарнен илаш (-ем); (to commemorate) ушташ (-ем)
to remind	ушештараш (-ем), шарныкташ (-ем)
to remove	(e.g., clothing, shoes) кудашаш (-ам)
to renew	уэмдаш (-ем)
renowned	чапланыше
rent(al)	аренде
repertoire	репертуар
to replace	алмашташ (-ем), вашталташ (-ем)
to reply	вашешташ (-ем)
report	доклад
reporter	корреспондент
repressions	репрессий
republic	республик
republican	республикысе
request	йодмаш
to request	йодаш (-ам)
research	шымлымаш
to research	шымлаш (-ем)
researcher	шымлызе
to resemble	кояш (-ям), ушештараш (-ем)
to resist	торешланаш (-ем)
resolution	пунчал
to resound	велалташ (-ам)
to respect	пагалаш (-ем), жаплаш (-ем)
rest	каныш
to rest	канаш (-ем), (a bit) каналташ (-ем)
to rest on	энерташ (-ем)
restaurant	ресторан
restless	ура
to restore	пёртылташ (-ем)
to retire	пенсийыш лекташ (-ам)
retiree	пенсионер
retirement	сулен налме каныш, пенсий
retro	ретро
to return	(intr.) пёртылаш (-ам); (tr.) пёртылташ (-ем)
to reveal	почын пуаш (-эм)
revenue	парыш
reverse	тупынь
review	ушештарымаш
revolt	сөй
revolution	революций
rice	рис
rich	поян
riches	поянлык
riddle	тушто
to ride	кудалаш (-ам), (a long time) кудал кияш (-ем)
to ride out	кудал лекташ (-ам)
rifle	пычал
right	(right-hand) пурла; (a right) права
right-hand	пурла
ring	шергаш
to ripen	күаш (-ам), (completely) күын шуаш (-ам)

to rise	күзаш (-ем), нөлташ (-ам), (gradually) күзен толаш (-ам)
to rise up	нөлташ (-ам)
river	энгер
road	корно
to roar	мўгыраш (-ем)
to rob	шолышташ (-ам)
rock	(music) рок
to rock	(intr.) лўнгаш (-ем), лўшкалташ (-ам)
rock music	рок-музык
role	(e.g., in a play) роль
to role	(tr.) пөрдалтараш (-ем)
roll	(curd) перемеч
romance	романтике
Romania	Румыний
room	пөлем; (in a hotel) номер; (hall) зал
roomy	йонгыдо
roost	кашта
rooster	агытан
root	вож
rope	кандыра, керем
rose	роза
rosy	сандал(ге)
to rotate	(tr.) пөрдыкташ (-ем), (repeatedly) пөрдыктылаш (-ам)
roughly where	куштырак
to rouse	(to awaken) помыжалтараш (-ем); (to move) тарваташ (-ем)
route	тракт
row	радам
rowan	пызле
rows	рат
rubbish	шўк, шўкшак
ruble	тенге
ruler	он
to rumble	мўгыраш (-ем)
to run	куржаш (-ам), (around) куржталаш (-ам), (on four legs) кудалаш (-ам), (around, on four legs) кудалышташ (-ам)
to run away	(on four legs) кудал каяш (-ем)
to run by	куржын эрташ (-ем)
to run out	куржын лекташ (-ам)
to run up	куржын күзаш (-ем)
to run up to	куржын мияш (-ем), (on four legs) кудал мияш (-ем)
running	куржмаш
rural economy	ялозанлык
to rush	вашкаш (-ем), чымаш (-ем)
Russia	Россий
Russian	руш
Russian Federation	Россий Федераций
rye	уржа
rye harvest	уржа-сорла

S

Saami	саам
sack	мешак
sacred grove	кўсото
sacrifice	надыр
to sacrifice	чоклаш (-ем)

sacrificial tree	онапу
sad	ойган
to saddle	кушкыжаш (-ам)
Saint Petersburg	Санкт-Петербург, Петербург
salad	салат
salary	пашадар
salesperson	ужалыше
salt	шинчал
to salt	шинчалташ (-ем)
salted	шинчалтыме
salty	шинчалтыме
samovar	самовар
Samoyed	самодий
sand	ошма
sandal	сандале
Saturday	шуматкече
saucer	талинга
sauna	монча
to save	(to preserve) арален кодаш (-ем); (to rescue) утараш (-ем)
savings bank	кассе
to say	каласаш (-ем), ойлаш (-ем), манаш (-ам), пелешташ (-ем)
to say goodbye	чеверласаш (-ем)
to say thank you	таум каласаш (-ем)
saying	ойсавыртыш
scarcity	нужналык
scared	лўдшō
scarf	вуйшовыч
scenery	декораций
scholarship	стипендий
school	школ
science	шанче
scientist	шанчызе
to scold	вурсаш (-ем)
scornfully	мугыль
Scotland	Шотландий
to scream	кычкыраш (-ем), (a little) кычкыралаш (-ам)
screen	экран
to screen	авыркалаш (-ем)
screen actor	киноактёр
sculptor	скульптор
scythe	сава
sea	теныз
season	(of the year) идалык жап; (for an activity) сезон
seat	вер
second	кокимшо
secondary school	кыдалаш школ, гимназий
secret	шолып, секрет
secretary	секретарь
secretly	шолып
to secure	ситараш (-ем)
to see	ончаш (-ем), ужаш (-ам), (continuously) ужын кошташ (-ам)
to see and hear	ужаш-колаш (-ам)-(-ам)
see here	вот
to see off	ужаташ (-ем)

to see one's fill	ончен темаш (-ам)
seed	нӧшмӧ, пырче
to seem	чучаш (-ам)
to seize	авалташ (-ем), кержалташ (-ам)
seldom	шуэн
to select	ойыраш (-ем)
self	шке
Selkup	селькуп
to sell	ужалаш (-ем), (frequently) ужаледаш (-ем)
to sell off	ужален кудалташ (-ем)
seller	кевытче
semester	семестр
Semik	Семык
seminar	семинар
seminary	семинарий
to send	колташ (-ем)
to send in somewhere	пуртен шогалташ (-ем)
sense	(reason) акыл, уш-акыл; (feeling) шижмаш, шӱм
to sense	шижаш (-ам)
sensitivity	шӱм
sentence	предложений
separate	посна
to separate	ойырлаш (-ем), торлаш (-ем)
September	идым тылзе, сентябрь
Serbia	Сербий
serial	сериал
series	сериал
to serve	сийлаш (-ем)
service	службо
session	сессий
set	декораций
to set	шындаш (-ем), шындылаш (-ам), опташ (-ем); (to establish) палемдаш (-ем)
to set a riddle	тушташ (-ем)
to set in motion	нӧлташ (-ем)
to set the table	ӱстембаке погаш (-ем)
Seto	(Finno-Ugric minority) сету
settlement	посёлко, села
seven	шым(ыт)
Seven Sisters	Шоктешӱдыр
seventeen	латшым(ыт)
seventeenth	латшымше
seventh	шымше
seventieth	шымлымше
seventy	шымле
to sew	ургаш (-ем), урген пуаш (-эм)
to shade	ӱмылташ (-ем)
shadow	ӱмыл
shaggy	тӱрка
to shake	(intr.) лӱнгаш (-ем)
shape	тӱс
shaped	тӱсан
to share	пайлаш (-ем)
sharp	кошар(ге), пӱсӧ
to sharpen	солалташ (-ем), шуэшташ (-ам)

(s)he doesn't	огеш, ок
(s)he doesn't want to	ынеж
(s)he himself/herself	шкеж
(s)he is sick at heart	шўмжө коршта, чонжо коршта
(s)he is worried/troubled	шўмжө йўла, чонжо йўла
(s)he met with an untimely end	ўмыржө лугыч кўрылтын
(s)he won't	огеш, ок
(s)he/it	тудо
(s)he/it did not	ыш
(s)he/it didn't	ыш
(s)he/it does not	огеш, ок
(s)he/it is not	огыл
(s)he/it isn't	огыл
(s)he/it should not	ынже
(s)he/it shouldn't	ынже
(s)he/it was	(simple past I) ыл'е; (simple past II) улмаш
(s)he/it will not	огеш, ок
sheaf	кылта
to shear	тўредаш (-ам)
sheep	шорык
shelf	шөрлык
shepherd	кўтўчө
to shield	авыркалаш (-ем)
to shift	(intr.) куснаш (-ем)
to shine	волгалташ (-ам); (the sun) ончаш (-ем), ончалаш (-ам)
shirt	тувыр
shirt and pants	тувыр-йолаш
to shoot	лўяш (-ем), лўен шуаш (-эм)
to shoot dead	лўен пушташ (-ам)
shooting	(filming) съёмочный
shop	(store) кевыт; (workshop) цех
shore	сер
short	кўчык
short and long	кўчык-кужу
shortage	укелык
shortcoming	тёрсыр
shoulder	ваче
to shout	кычкыраш (-ем), (a little) кычкыралаш (-ам)
to shove	шўкаш (-ем), шўкедылаш (-ам), (once) шўкалаш (-ам)
to shove in	кералаш (-ам)
shovel	кольмо
show	(theater) спектакль
to show	ончыкташ (-ем), ончыктен пуаш (-эм), почын пуаш (-эм), шижтараш (-ем)
to shrink	(intr.) иземаш (-ам)
to shut up	(tr.) петыраш (-ем)
shy	шып-шыма
Siberia	Сибирь
Siberian	сибирьысе
sick (person)	черле
sickle	сорла
sickness	чер
side	вел, мogyр, ёрдыж
sieve	шокте
sight	ончалтыш

sighted	шинчан
sign	пале, тиште
to sign	кид(ым) пышташ (-ем), кидпышташ (-ем)
to sign up	возалташ (-ам)
silk	порсын
silt	лювыра
silver	ший
silvery	шиялге
similar	икгай
similar to	гай
simple	тыглай
simultaneously	иканаште
since	годсек
since early times	ожнысек
since last year	ўмашсек
since morning	эрденысек
since the last time	икечсек
since then	тунамсек
since when	кунамсек
since yesterday	тенгечсек
to sing	мураш (-ем), (a bit) муралаш (-ам), муралташ (-ем), (a song) мурен пуаш (-эм)
to sing and dance	мураш-кушташ (-ем)-(-ем)
to sing the praises	чапландараш (-ем)
singer	мурызо
singing	(noun) мурымаш
single	шкет
to single out	ойырен лукташ (-ам)
to sip	подылаш (-ам)
sir	сэр
sister	(elder) ака(й), (younger) шўжар
sister-in-law	(elder brother's wife) енга
to sit	шинчаш (-ем)
to sit at the table	ўстелтўрыштў шинчаш (-ем)
to sit down	шинчаш (-ам)
to sit down at the table	ўстелтўрыш шинчаш (-ам)
site	(place) олмо; (website) сайт
situation	ситуаций
six	куд(ыт)
sixteen	латкуд(ыт)
sixteenth	латкудымшо
sixth	кудымшо
sixtieth	кудлымшо
sixty	кудло
size	кугыт
sketch	очерк
ski	ече
to ski	мунчалташ (-ем), ече дене мунчалташ (-ем)
skier	ечызе
skill	усталык
skilled	тале, уста
skillfully	мастарын
to skim through	лудын ончаш (-ем)
skin	коваште
sky	кава

to slaughter	шўшкылаш (-ам)
sled	(large) тер, (small) издер
to sled	издер дене мунчалташ (-ем)
sleep	омо
to sleep	малаш (-ем), мален кияш (-ем)
to sleep in	мален темаш (-ам)
sleeping	малыше
sleepy	малышан
slender	вияш
to slice	шулаш (-ам)
to slide	мунчалташ (-ем)
to slip	мунчалташ (-ем)
Slovakia	Словакий
Slovenia	Словений
slowly	эркын, кужун
sluice	шлюз
sly	чоя
small	изи, (fine) тыгыде, тыгыде-тагыде
smart	ушло
smartphone	смартфон
to smear	шўраш (-ем)
smell	пуш
smelling	пушан
to smile	шыргыжаш (-ам)
to smoke	шупшаш (-ам)
smooth	шыма
snack bar	бүфет
snake	кишке
to snatch	руалташ (-ем)
snow	лум
to snow	лумаш (-ам)
so	(like that) туге; (emphatic element) тебе, ну, вет, вара кузе
so far	ал'е марте
so many	тынар(е)
so much	тынар(е)
so tell me	вара кузе
to soak	нёрташ (-ем)
soccer	футбол
socialist	социалист
society	мер
soda	содо
sodium carbonate	содо
sofa	диван
soft	шыма
to soften	пушкыдемдаш (-ем), пушкыдемден шогаш (-ем)
softly	эркын
soil	мланде
soldier	салтак
sole	копа, йолгопа
solid	пенгыде
to solve	решатлаш (-ем)
some	(some kind of) ала-могай, иктаж; (a few) икмыняр(е), иктаж, южо, южыжо
some ... others	кө ... кө
some amount	ала-мыняр(е), иктаж-мыняр(е), мыняр(е)-гынат

some day	кунам-гынат
some kind of	иктаж-могай, иктаж
some number	ала-мыняр(е), иктаж-мыняр(е), мыняр(е)-гынат
some of them	южыжо
some sort of	ала-могай, могай-гынат
somebody	ала-кӧ, кӧ-гынат
somehow	ала-кузе, иктаж-кузе, кузе-гынат
someone	ала-кӧ, иктаж-кӧ, кӧ-гынат
someone else	весе
someone who can turn his hand to anything	кид-йоллан мастар
something	ала-мо, иктаж-мо, мо-гынат
sometime	ала-кунам, иктаж-кунам
somewhat	изиш
somewhere	иктаж-вере; (inessive) ала-кушто, иктаж-кушто, кушто-гынат; (illative) ала-куш(ко), иктаж-куш(ко), куш(ко)-гынат; (lative) ала-кушан, иктаж-кушан, кушан-гынат
somewhere else	вес вере
son	эрге
sonata	сонате
song	муро
son-in-law	вене
soon	вашке
to soothe	лыпландараш (-ем)
sore	черле
sorrel	шинчаланшудо
sorrow	ойго
sorrowful	ойган
sorry	(Sg.) нелеш ит нал; (Pl.) нелеш ида нал
soul	чон
sound	йӱк
to sound	шергылташ (-ам)
soundless	йӱкдымӧ
soup	шӱр
sour	шопо, (fermented) шуктымо
sour clotted milk	кӱчымӧ торык
sour cream	ӱмбал
soured milk	торык
south	(noun) кечывалвел; (adverb, inessive) кечывалвелне; (adverb, illative) кечывалвек(е); (adverb, lative) кечывалвелан
souvenir	сувенир
soviet	совет
Soviet Union	Совет Ушем
to sow	ӱдаш (-ем)
spacious	йонгыдо
Spain	Испаний
spangles	чинче
spark	сескем
sparkles	чинче
sparrow	пӧрткайык
to speak	каласаш (-ем), каласкалаш (-ем), ойлаш (-ем), кутыраш (-ем), (carelessly) ойлен кышкаш (-ем)
special (offer)	акций
specialist	специалист
specialized	специальный

specialized school	училище
specialized secondary school	лицей
specifically	лўмын
to specify	ончыктен пуаш (-эм)
speckled	чувар
spectator	ончышо
to spend time	эртараш (-ем)
to spend time helping	полшен эртараш (-ем)
to spend time sitting	шинчен эртараш (-ем)
to spend time talking	кутырен эртараш (-ем)
sphere	сфер
spider	энгыремыш
spirit	чон, шўлыш
splendid	суапле
splinter	шырпе
spoon	совла
sport	спорт
sports complex	спортполат
sports hall	спортзал
sports palace	спортполат
spot	вер
spouse	илыш йолташ, пелаш
to spread	(tr.) шараш (-ем), шарен колташ (-ем); (intr.) шарлаш (-ем), шарлен толаш (-ам); (to smear) шўраш (-ем); (to flourish) атыланаш (-ем); (to branch out) одарланаш (-ем), одарланен шогалаш (-ам)
to spread out	(tr.) шаралташ (-ем)
spreading	ладыра, шарвак
spring	(season) шошо; (of water) памаш
to sprinkle	шаваш (-ем)
sprinkling	шавымаш
to sprout	шыташ (-ем), шытен лекташ (-ам)
spruce	кож
spry	чулым
squad	команде
square	(shape) квадрат; (in a city) площадь
square kilometer	квадрат километр
squirrel	ур
stack	кышыл, каван
stadium	стадион
staff	(stick) вара, пондо, тоя
stage	эстраде, (in theater) сцене
to stage	шындаш (-ем)
to stagger	лўнгешташ (-ам)
staging	постановко
stairs	тошкалтыш
stalls	(in theater) партер
stamp	марке
to stand	(intr.) шогаш (-ем), (around) шогылташ (-ам), (up) шогалаш (-ам); (tr.) шогалташ (-ем)
to stand up	шогалаш (-ам)
standing	кўкшыт
star	шўдыр
starling	шырчык
starling nesting box	шырчык омарта

to start	пижаш (-ам), пураш (-ем), (up, in) шогалаш (-ам)
start in life	илышыш пүтёвко
to start to boil	шолаш пураш (-ем)
to starve	шужен шинчаш (-ем)
state	государстве, кугыжаныш
to state	пелешташ (-ем), луктын каласаш (-ем)
stately	яшката
station	вокзал, станций
statue	памятник
stature	капкыл
status	статус
to stay	кодаш (-ам)
to steal	шолышташ (-ам)
steep	тура
to steer	вўдаш (-ем)
to stem from	лекташ (-ам)
step	ошкыл
to step	ошкылаш (-ам)
to step on	тошкалаш (-ам)
stewed fruit	компот
stick	тоя
to stick in	кералаш (-ам)
to stick to	пижаш (-ам)
still	эше
to sting	пўшкылаш (-ам)
stingy	чанга
stipend	стипендий
stock raiser	вольык ончышо
stomach	мўшкыр
to stomp (dance)	тавалташ (-ем)
stone	кў
to stoop	лап лияш (-ям)
stop	(bus, tram, etc.) остановко
to stop	чараш (-ем); (doing something) чарнаш (-ем)
store	кевыт
story	ойлымаш, сказаний, повесть, историй; (floor) пачаш
stove	конга, комака
straight	вигак
strawberry	мөр
stream	йогын
to stream	йогаш (-ем)
street	урем
streetcar	трамвай
strength	вий, куат, патырлык
to strengthen	(tr.) вияндаш (-ем), пенгыдемдаш (-ем)
stress	ударений
to stretch	(tr.) шуяш (-ем)
to stretch out	(intr.) шуйнаш (-ем); (tr.) шуялташ (-ем)
to strew	шаваш (-ем)
strewing	шавымаш
to stride	ошкылаш (-ам)
to strike	(tr.) кыраш (-ем), пераш (-ем), пералташ (-ем); (intr.) пернаш (-ем)
to strike against	пернедылаш (-ам)
to strike the eye	шинчаш пернаш (-ем)

to stroke	ниялташ (-ем)
to stroll	коштедаш (-ем)
strong	виян, куатле, тале
stronghold	карман, ор
strongly	чот
strongman	патыр
structure	оралте, сооружений
to struggle	тыршаш (-ем), орланаш (-ем), (a long time) кредал кияш (-ем)
student	тунемше, (university) студент
studies	тунеммаш
studio	ателье, студий
study	шымлымаш
to study	тунемаш (-ам), (for a long time) тунем шинчаш (-ем), тунем шогаш (-ем)
stuffed pastry	когыльо
style	стиль
sub-faculty	кафедр
subject	(grammar) субъект; (in school) предмет
subject matter	тематике
to submit	лукташ (-ам)
subsequently	умбакыжат
subsidiary	подсобный
subsidiary company	подсобный озанлык
subsidiary enterprise	подсобный озанлык
substance	содержаний
substantial	перкан
subway	метро
to succeed	ушнаш (-ем)
such	тугай
such a (one)	тыгай, тыгае
suddenly	вучыде, вучыдымын, кенета, трук
to suffer	орланаш (-ем)
to suffice	ситаш (-ем)
sufficiently	ситышын
suffix	суффикс
to suggest	темлаш (-ем)
suit	костюм
suitable	йӧнан
suitcase	чемодан
suite	сюите
sullen	нюстык
to summarize	иктешлаш (-ем)
summer	кенеж; (adjective) кенежымсе
to summon	ўжыкташ (-ем)
sun	кече
Sunday	рушарня
sunny	кечан
sunset	ўжара
superfluous	уто
superstition	ойӧрӧ
surplus	уто
surprise	сюрприз
to surprise	ӧрыктараш (-ем)
to surround	авыраш (-ем)
surroundings	йырвел

to survive	илен сенгаш (-ем), илен лекташ (-ам), илен кодаш (-ам)
swallow	вараксим
to swallow	нелаш (-ам)
to swallow down	нелын колташ (-ем)
swan	йўксö
to sway	(intr.) лўшкалташ (-ам)
Sweden	Швеций
sweet	(adjective) шере; (adverb) тамлын
sweetly	тамлын
sweets	кампет
to swim	ияш (-ям)
to swim against	кўзаш (-ем)
to swim away	ийын каяш (-ем)
to swim in	ийын пураш (-ем)
to swim off	ийын каяш (-ем)
to swim out	ийын лекташ (-ам)
to swim up to	ийын мияш (-ем)
swing	лўнгалтыш
to swing	(intr.) лўнгалташ (-ем), солкалаш (-ем)
Switzerland	Швейцарий
sword	керде
symbol	тиште
system	системе

Т

table	ўстел
tableware	кўмыж-совла
taboo	ойöрö, табу
tabulator	табулятор
tact	такт
tactful	тактичный
tail	поч
tailed	почан
tailor	ургызо
to take	налаш (-ам), (away/along) нангаяш (-ем)
to take a bow	кумалаш (-ам)
to take a break	каналтен налаш (-ам)
to take a fright	лўдын каяш (-ем), лўдын шогалаш (-ам)
to take a great interest	шўмангаш (-ам)
to take a seat	верланаш (-ем)
to take along	нангаяш (-ем)
to take away	нангаяш (-ем)
to take care	азапланаш (-ем)
to take notice	шекланаш (-ем)
to take off	(clothing) кудаашаш (-ам), кудаш шуаш (-эм)
to take off running	куржын колташ (-ем)
to take out	лукташ (-ам)
to take pride	кугешнаш (-ем)
to take root	иланаш (-ем), шынгаш (-ем), шынген пураш (-ем)
to take something to heart	шўмеш пышташ (-ем), чонеш пышташ (-ем)
to take something to someone	нангаен пуаш (-эм)
to take to one's bed	черланен возаш (-ам)
to take up	налын шогаш (-ем)

tale	повесть
talent	талант
talented	талантан, уста кид-йолан
to talk	ойлаш (-ем), ойлышташ (-ам), каласкалаш (-ем), мутланаш (-ем), кутырен налаш (-ам)
to talk back	ваштареш ойлаш (-ем)
talkative	кутырызо
talker	кутырышо
talking	йўкан, кутырышо
tall	вияш
tap	кран
to tape	возаш (-ем)
target	цель
tart	(curd) перемеч
task	заданий
to taste	тамлаш (-ем), тамлен налаш (-ам), тамым налаш (-ам), кочкын ончаш (-ем)
tasteless	стильдыме
tasty	тамле
Tatar	татар
tax	налог
taxi	такси
tea	чай
to teach	туныкташ (-ем)
teacher	туныктышо, воспитатель
teachers' college	пединститут
teaching	туныктышо
team	бригаде, коллектив, команде
team leader	бригадир
to tear	кўраш (-ам), кўрылташ (-ам)
to tear down	пужен кудалташ (-ем)
to tear off	кўрлаш (-ам)
technical college	техникум
technical film school	кинотехникум
telephone	телефон
television	телевидений
television company	телекомпаний
television set	телевизор
to tell	ойлаш (-ем), каласаш (-ем), каласен пуаш (-ем), луктын каласаш (-ем)
to tell fortunes	мужедаш (-ам)
temperature	температур
ten	лу
tender	ныжыл(ге)
tenor	тенор
tenth	луымшо
term	семестр
terrible	шучко
territory	кумдык
to test	терген налаш (-ам)
text	текст
textbook	учебник, пособий
texture	текстур
to thank	таушташ (-ем)
thank you!	тау (лийже)!
thanks	тау
that	(pronoun) тудо, ту, саде, кудо; (conjunction) манын пуйто

that goes without saying	ойлыманат огыл
that kind so	тугай
that many	тунар(е)
that much	тунар(е)
that which is	уло
thawed	шор
the classics	классике
the day before yesterday	ончыгече
the five of them	визыньышт; (dative) визыньыштан; (accusative) визыньыштым
the five of us	визыньна; (dative) визыньналан; (accusative) визыньнам
the five of you	визыньда; (dative) визыньдалан; (accusative) визыньдам
the four of them	нылыньышт; (dative) нылыньыштан; (accusative) нылыньыштым
the four of us	нылыньна; (dative) нылыньналан; (accusative) нылыньнам
the four of you	нылыньда; (dative) нылыньдалан; (accusative) нылыньдам
the inside	кӧргӧ
the last time	икече
the most	(superlative) эн
the next time	вескана
the other day	эртышын
the others too	молыштат
the year before last	ончылий
theater	театр
their	шкеныштын
their own	шкеныштын
their(s)	нунын; (their own) шкеныштын
them	(dative) нунылан; (accusative) нуным
theme	теме
themselves	(dative) шканышт, шкаланышт; (accusative) шкеныштым
then	вара, тунам, тугеже
theory	теорий
there	(inessive) тушто; (illative) туш(ко); (lative) тушан, тушак(ын); (see here) вот
there is	уло
therefore	садлан, садлан кӧра, сандене
these	нине
thesis	диссертаций
they	нуно
they are not	огытыл
they aren't	огытыл
they did not	ышт
they didn't	ышт
they do not	огыт
they don't	огыт
they don't want to	ынешт
they should not	ынышт
they shouldn't	ынышт
they themselves	шкешт
they were	ыльыч
they will not	огыт
they won't	огыт
thick	кӱжгӧ; (dense) лонга
thicket	лонга
thickness	кӱжгыт
thimble	парняш
thing	ӱзгар

things	арвер
to think	шонаш (-ем), шоналташ (-ем), шонкалаш (-ем), (for a long time) шонен кошташ (-ам), шонен шинчаш (-ем)
to think over	шонен илаш (-ем)
to think up	шонен лукташ (-ам)
thinking	шонымаш
third	кумшо
thirteen	латкум(ыт)
thirteenth	латкумшо
thirtieth	кумлымшо
thirty	кумло
this	тиде, ты, седе
this kind (of)	тыгай
this many	тынар(е)
this much	тынар(е)
this week	тиде арнян, тиде арняште
this year	тиде ийын, тиде ийыште, тений
those left behind	кодшо
thought	ой, шонымаш, шоныш
thousand	түжем
thousandth	түжемше
thread	шүртө
three	кум(ыт)
three times a day	кечеш кум гана
to thresh	шияш (-ям)
threshing floor	идым
throat	логар
through	гоч(ын), вошт, мучко, воктеч(ын)
throughout	мучко
to throw	кышкаш (-ем), шуаш (-эм), кудалташ (-ем)
thunder	күдырчө
to thunder	мүгыраш (-ем)
Thursday	изарня
thus	садлан, садлан кōра, сандене; (so, now) теҥе
ticket	билет
tidy	чатката
to tie up	кылдаш (-ем)
till	марте
till today	тачылан
time	жап, пагыт; (occasion) гана
time of the year	идалык жап
times	гана, пачаш
timid	лүдшан
tinsel	чинче
tiny	тыгыде-тагыде
tit(mouse)	киса
to	дек(е), (towards) век(е), (up to) шумеш(ке)
to a greater extent	утларак
to and fro	мөнгеш-оньыш
to anywhere	иктаж-куш(ко)
to here	(illative) тыш(ке); (lative) тышан
to him/her	туддек(е); (dative) тудлан
to himself/herself	шканже, шкаланже
to me	мыланем, мылам
to myself	шканем, шкаланем

to nowhere	н'игуш(ко)
to one's heart's content	шер теммеш
to oneself	шкалан; (in one's mind) семын
to ourselves	шканна, шкаланна
to somewhere	ала-куш(ко), куш(ко)-гынат
to the cemetery	шўгарлавак(е)
to the extent possible	кертме семын
to the left	шолаш(ке)
to the right	пурлаш(ке)
to the side	велке
to the table	ўстел коклаш
to them	нунылан
to themselves	шканышт, шкаланышт
to there	(illative) туш(ко); (lative) тушан
to this	тидлан
to us	мыланна
to you	(Sg.) тыланет, тылат; (Pl.) тыланда
to yourself	шканет, шкаланет
to yourselves	шканда, шкаланда
tobacco	тамак
today	таче
today's	тачысе
toe	йолварня
together	пырля, иквереш, тўшкан, рўжге; (into one) иктыш
together with	дене пырля
toilet	туалет
to tolerate	чыташ (-ем)
tomato	помидор
tomorrow	эрла; (adjective) эрласе
tomorrow's	эрласе
tone	йўксем
tongue	йылме
tonsillitis	ангине
too	(also) тыгак, тугак; (excessively) тўргоч
tooth	пўй
toothless	пўйдымө
top	вуй
topic	теме
totally	йөршеш, йөршын, чылт, пўтын'ек
to touch	(intr.) тўкнаш (-ем); (tr.) тўкаш (-ем), (once) тўкалташ (-ем)
to touch someone	шўмеш пернаш (-ем), шўмым тарваташ (-ем), чонеш пернаш (-ем), чоным тарваташ (-ем)
tour	гастроль
tourism	туризм
tourist	турист
tourist voucher	турпутёвко
tournament	турнир
towards	(inessive) тураште; (illative) век(е); (lative) велеш
towards there	(illative) тушкыла; (inessive) туштыла
to tower up	нөлташ (-ам)
town	села
town center	оларўдө
toy	модыш
tractor	трактор
trade	(adjective) торговый

to trade	сатулаш (-ем), ужалаш-налаш (-ем)-(-ам)
tradition	койыш
traffic jam	пробко
tragedy	трагедий
trailblazer	ончылъен
train	поезд
train station	вокзал, кўртныгорно вокзал
training college	семинарий
tram	трамвай
to trample	тапташ (-ем)
tranquil	лым
to transcribe	транскрибираватлаш (-ем)
to transfer	(intr.) куснаш (-ем); (tr.) кусараш (-ем)
to transmit	пижыкташ (-ем)
transport	транспорт
traveler	путешественник
to treat	(to entertain) ончаш (-ем), шунаш (-ем); (medically) эмлаш (-ем)
tree	пушенге
to tremble	шергылташ (-ам)
trolleybus	троллейбус
trouble	туткар
to trouble	тургыжландараш (-ем)
trousers	йолаш
true	чын
truly	чынак, кернак
trumpet	пуч
trunk	йытыр
trust	ўшан
to trust	ўшанен кодаш (-ам)
truth	чын
to try	(to do something) тўчаш (-ем), ыштен ончаш (-ем); (food) кочкын ончаш (-ем), тамлен налаш (-ам), тамым налаш (-ам)
Tuesday	кушкыжмо
to tug	шупшкедаш (-ем)
turkey	н'емычыве
Turkey	Турций
turmoil	тургым
to turn	(intr.) пўрдаш (-ам), савырнаш (-ем), савырнен шуаш (-ам); (tr.) савыраш (-ем), пўрдыкташ (-ем), (frequently) пўрдыктылаш (-ам), пўтыркалаш (-ем)
to turn black	шемемаш (-ам), (completely) шемем возаш (-ам)
to turn green	ужаргаш (-ем), (completely) ужарген возаш (-ам)
to turn into	савырнаш (-ем), савырнен шуаш (-ам)
turn of speech	ойсавыртыш
to turn pale	шапалгаш (-ем)
to turn red	йошкаргаш (-ем), йошкарген каяш (-ем), чевергаш (-ем)
to turn sour	шопаш (-ем), (completely) шопен шинчаш (-ам)
to turn to stone	кўанаш (-ам)
to turn yellow	нарынчемаш (-ам)
tutor	воспитатель
TV	телевидений; (TV set) телевизор
twelfth	латкокымшо
twelve	латкок(ыт)
twentieth	колымшо
twenty	коло
to twine	пунаш (-ем)

twins	йыгыр
two	кок(ыт), коктыт
two or three	кок-кум

U

Udmurt	одо, удмурт
Udmurtia	Удмуртий
Ufa	(river, city) Ўпö
Ukraine	Украина
Ukrainian	украинец
unable	моштыдымо
unarmed	пычалдыме
unchecked	тергыдыме
unclarified	рашемдыдыме
uncle	(maternal) чўчў, (paternal) кугыза
uncooked	кўчимö
under	(inessive) йымалне; (illative) йымак(e); (lative) йымалан
underground	метро
underneath	(inessive) ўлнö; (illative) йымак(e); (lative) йымалан, ўлан
to understand	умылаш (-ем), ыглаш (-ем)
to undress	кудашаш (-ам)
uneducated	тунемдыме
unemployed	пашадыме
unemployment	пашадымылык
unending	пытыдыме
unexpected	вучыдымо
unexpectedly	вучыде, вучыдымын, кенета, трук
unexpectedness	вучыдымылык
unfeeling	шиждыме
unfenced	печыдыме
unfortunately	чаманаш логалеш
unfulfilled	ыштыдыме
uninterrupted	чарныдыме
union	ушем, союз; (joining) ушнымаш
to unite	чумыраш (-ем), ушен шогаш (-ем)
united	ушымо
United Kingdom	Ушымо Королевстве
university	университет
unknown	палыдыме
unlearned	тунемдыме
unloved	йöратыдыме
unloving	йöратыдыме
unmarried	ешдыме
unneeded	кўлдымö
unopened	почдымо
unread	луддымо
unseeing	уждымо
unseen	уждымо
until	марте
until now	тымарте
until we meet again!	вескана ужмешке!
untrained	туныктыдымо
unverified	тергыдыме
unwise	ушдымо

unwritten	возыдымо
up	(inessive) кўшнө; (lative) кўшан
up and down	ўлыкө-кўшкө
up to	шумеш(ке)
up to now	ал'е марте
to update	уэмдаш (-ем)
upper	кўшыл
upside down	унчыл'и, унчыл'ивуыйн
upward	(illative) кўш(кө); (lative) кўшан
Ural	Урал
urban	оласе
us	(dative) мыланна; (accusative) мемнам
USA	(Russian abbreviation) США
to use	кучылташ (-ам), пайдаланаш (-ем)
useful	пайдале
useless	н'имолык
to utilize	кучылташ (-ам)
Uzbek	узбек

V

vacant	ишыдыме
vacation	каникул, отпуск
to value	аклаш (-ем)
to vanish	йомаш (-ам)
variety art	эстраде
various	тўрлө-тўрлө
vase	вазе
vegetable oil	нөшмўй
vegetables	пакчасаска
vendor	кевытче
Veps	вепс
to verify	терген налаш (-ам)
version	версий
very	пеш, чот, моткоч, путырак
very blue	канде-канде
very colorful	чуп-чувар
Vetluga	(river) Вўтла
via	воктеч(ын)
victory	сенымаш
Victory Day	(9 May) Сенымаш кече
video	видеосўрет, видео
video camera	видеокамер
video clip	видеосўрет
video film	видеофильм
video report	видеосўрет
Vienna	Вена
viewer	ончышо
village	ял, посёлко; (adjective) ялысе
violin	скрипка
virgin	нарашта
virtuoso	виртуоз
to visit	унала кошташ (-ам), миен пураш (-ем), миен толаш (-ам), пурен лекташ (-ам), толын кошташ (-ам)
vitamin	витамин
vitamin tea	витаминан чай

vocational	профессионал
vodka	арака
voice	йүк, йүксем
Volga	Юл
Vote	вод
Votic	вод
voucher	путёвко
vowel	гласный
Vyatka	(river) Виче

W

waffle	вафл'е
wages	пашадар
wagtail	вырлянге
waif	беспризорник
waist	кыдал
to wait	вучаш (-ем), (a little) вучалташ (-ем), (for a long time) вучен шинчаш (-ем), вучен шогаш (-ем), вучен илаш (-ем)
to wake up	(intr.) помыжалташ (-ам), помыжалт возаш (-ам); (tr.) кын'елташ (-ем), помыжалташ (-ем)
to walk	ошкылаш (-ам), эрташ (-ем)
wall	пырдыж
to wander	коштедаш (-ем)
want	нужналык, уке
war	сар, сөй
wardrobe	шкаф
warm	леве, (hot) шокшо
to warm	ырыкташ (-ем)
to warm someone's heart	шўмым куандараш (-ем), шўмым ырыкташ (-ем), чоным куандараш (-ем), чоным ырыкташ (-ем)
to warm up	(intr.) ыраш (-ем)
warmly	шокшын
warrior	сарзе
to wash	мушкаш (-ам)
to wash oneself	мушкылташ (-ам)
to wash out	мушкын налаш (-ам)
watch	шагат
to watch	ончаш (-ем)
water	вўд
to water	вўдым опташ (-ем)
waterless	вўддымө
watermelon	арбуз
watery	вўдан
watt	ватт
wave	толкын
to wave	(intr.) солкалаш (-ем); (tr.) рўзаш (-ем)
way	(path) корно; (method) йөн
way of life	иыш-йўла
we	ме
we are not	огынал, онал
we aren't	огынал, онал
we did not	ышна
we didn't	ышна
we do not	огына, она
we don't	огына, она

we don't want to	ынена
we were	ыльна
we will not	огына, она
we won't	огына, она
weak	лушкыдо, начар
weak-voiced	йўкдымõ
wealth	поянлык
weather	игече
website	веб-лышташ, сайт
wedding	сўан
Wednesday	вўргече
to weed	сомылаш (-ем)
weed(s)	шўкшудо
week	арня
weekly	арняш
to weigh	висаш (-ем), (frequently) вискалаш (-ем)
weight	нелылык, нелыт
welcome	пагален ўжына
well	(adverb) сайын, сай; (water source) таве; (so) ну
well done!	молодец
well-built	яшката
well-known	лўмлõ
west	(noun) касвел; (inessive) касвелне; (illative) касвек(е); (lative) касвелан
wetland	шор
what	мо, кудо; (accusative) мом; (what kind of)
what for	мом
what kind of	могай, могае
whatever	керек-мо, кеч-мо
wheat	шыдан
when	(question word) кунам, мынярылан, мыняр шагатлан; (postposition) годым
whenever	керек-кунам, кеч-кунам
where	(inessive) кушто; (illative) куш(ко); (lative) кушан, кушак(ын); (in which direction) кувелне
wherever	(inessive) керек-кушто, кеч-кушто; (illative) керек-куш(ко), кеч-куш(ко); (lative) керек-кушан, кеч-кушан
to whet	солалташ (-ем)
which (one)	кудо
which one of you	кõ тендан
whip	лупш
whistle	шўшпык
to whistle	шўшкаш (-ем)
white	ош(о)
whitish	ошалге
to whittle	шуэшташ (-ам)
who	кõ, кудо
whoever	керек-кõ, кеч-кõ
whole	тичмаш, чумыр, ўло, пўтынъ
wholly	тўрыс, тўчан'ек, оран'ек, тичмашн'ек
why	молан, мом
wide	кумда, лопка
to widen	лопкандаш (-ем)
width	кўжгыт
wife	вате, пелаш
wife and husband	вате-марий
wild	ир

wild animal	янлык
wild birds	кайыквусо
wild strawberry	сн'еге
wildfowl	кайыквусо
willingly	кумылын
willow	уа, үвö
to win	сенаш (-ем), (a game) модын налаш (-ам)
wind	мардеж
windbag	йылморгаж
windless	мардеждыме
windmill	мардежвакш
window	окна, төрза
windy (weather)	мардежан
wine	арака
wing	шулдыр
wingless	шулдырдымо
winner	сеныше
winter	теле
wish	шер
to wish	тыланаш (-ем)
with	дене, пелен
with a smell	пушан
with all one's heart	уло кумылын, уло шүм дене, уло чон дене
with empty hands	ярагида
with him/her	тудден(е)
with honey	мўян
with milk	шöран
with sound	йўкан
with time	илен-толын
within	(illative) көргыш(кö); (lative) көгреш
without	деч посна
without a beginning	тўналтышдыме
without a horse	имньыдыме
without a rifle	пычалдыме
without assistance	шкевуя
without being noticed	шижде
without difficulty	куштылгын
wolf	пире
woman	ўдырамаш, вате
womb	авалык
wonder	масак, чудо
wood	пу
wooden plow	шога
woods	чодыра, кожла
wool	меж
word	мут, шомак
word stem	мутвож
words of praise	моктеммут
work	паша, сомыл; (of art, literature) произведений
to work	пашам ышташ (-ем), (a long time) ыштен илаш (-ем), ыштен кияш (-ем)
to work as	ышташ (-ем)
work productivity	пашалектыш
work result	паша лектыш
workday	паша кече

worker	пашаен, пашазе, шемер
workforce	паша вий
working	пашазе
working day	паша кече
works	ойпого, творчестве
workshop	(studio) ателье, цех; (seminar) семинар
world	тўня
world prayer	тўня кумалтыш
world-wide	тўнямбал
worm	шукш
to worry	(intr.) ойгыраш (-ем), колянаш (-ем); (tr.) тургыжландараш (-ем)
worthless	кўлдымө, кўлдыман
wound	сусыр
wrinkle	куптыр
to write	возаш (-ем), возен шукташ (-ем), сераш (-ем), (frequently) возкалаш (-ем)
to write something for someone	возен пуаш (-эм)
writer	серызе, сылнымутчо, писатель
writing pad	блокнот

Y

yard	кудывече
yarn	шўртө
year	ий, идалык
yearling	(foal) талгыде
to yearn	йокрокланаш (-ем)
... years old	ияш
yeast	овартыш
to yell	кычкыраш (-ем), (a little) кычкыралаш (-ам)
yellow	нарынче, сар(е)
yes	туге, да
yesterday	тенгече; (adjective) тенгечысе
yesterday's	тенгечысе
yet	ал'е, эше
yield	лектыш
to yield	шочыкташ (-ем)
Yoshkar-Ola	(capital of the Mari El Republic) Йошкар-Ола
you	(Sg.) тый, тые; (Te) те; (Sg., dative) тыланет, тылат; (Pl., dative) тыланда; (Sg., accusative) тендам; (Pl., accusative) тыйым
you are not	(Sg.) отыл; (Pl.) огыдал, одал
you aren't	огыдал
you did not	(Sg.) шыч; (Pl.) ышда
you didn't	(Sg.) шыч; (Pl.) ышда
you do not	(Sg.) от; (Pl.) ода, огыда
you don't	(Sg.) от; (Pl.) ода, огыда
you don't want to	(Sg.) ынет; (Pl.) ынеда
you were	(Sg.) ыльыч; (Pl.) ыльда
you will not	(Sg.) от; (Pl.) ода, огыда
you won't	(Sg.) от; (Pl.) ода, огыда
you're welcome	н'имолан
young	самырык, нарашта; (animal young) иге
young ewe	шорыкаш
young growth	тыгыдер
young man	рвезе, каче
young married woman	орьен вате

---

young people	Ўдыр-рвезе
young ram	тагаш
your own	(Sg.) шкендын; (Pl.) шкендан
your son	эргыч
your(s)	(Sg.) тыйын; (Pl.) тендан; (your own, Sg.) шкендын; (your own, Pl.) шкендан
yourself	(dative) шкаланет, шканет; (accusative) шкендым
yourselves	(dative) шкаланда, шканда; (accusative) шкендам
youth	Ўдыр-рвезе

Z

---

zoo	зоопарк
zoology	зоологий

